

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه (۳) دیماه ۱۳۳۷

فهرست مطالب :

- ۴ - تصویب صورت جلسه ۲۸ آذر و اولدی.
- ۵ - تصویب يك فوریت چند تبصره گزارش متمم بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور .
- ۶ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به متمم بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور .
- ۷ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .
- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر المونی - فضالی .
- ۳ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به متمم بودجه سال ۱۳۳۷ کل کشور .

مجلس در ساعت نه صبح بر ریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه - آقایان :
دکتر صدر - مسعودی - مرادی - اولیاء - مهرزاد - ایلخانی پور - مهندس بریمانی - رامند - مهندس ریاحی - مانی - دکتر عظیمی - بانو زاهدی - دکتر عاملی تهرانی
- غائبین با اجازه - آقای: موقر
- غائبین مریض - آقایان :
مهندس فروهر - دکتر ستوده - سعید وزیری - سلیمان کاشانی - دکتر عدل طباطبائی - فروتن - کلاتری - موسوی ماکوئی .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر المونی - فضالی
رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم
آقای دکتر المونی تشریف بیاورید.
دکتر المونی - با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران محترم بنده امروز میخواهم در این ساحت مقدس مطالبی بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسانم ، همه ما میدانیم چند روز قبل دانشمندان امریکا اقدام بیک کار بزرگ جهانی کردند و آن اعزام يك سفینه به مدار ماه است که من میبینم تمام مردم جهان لحظه به لحظه دنبال این خبر هستند و آرزو مندند که بشر امروز توفیق پیدا کند در این راهی که قدم برداشته موفق شود ، بخصوص برای شهامت و دلیری مردانی که این سفر خطرناک را آغاز کردند و همه آرزو مندند این فضاوردان به سلامت باز

گردانده امین آن با آقای خواجہ نوزی ہم مسلک عزیز
صحت میگردم ایشان میگفتند کد خدائی از و کلینشان
بیش بشن بوده و این کد خدا میگفت من اخبار این
موضوع میخواهم و در نماز دعا میکنم که این فضاوردان
سالم برگردند برای اینکه مردان بزرگی هستند و
دست بکاری زده اند که دنیای ما را با یک تحول بسیار
بزرگتر روبرو ساخته اند امروز در دنیا
شاید دو کشور باشند که بتوانند با امکانات عظیمی که
دارند چه از نظر مالی و چه انسانی دست به چنین کار عظیمی
برزنند ولی سر انجام نتیجه این کار عاید همه افراد بشر
خواهد شد (صحیح است) ما آرزو مندیم همانطور که امروز
دانشمندان و فضاوردان در این راه تلاش میکنند و میخواهند
که کشتان را تسخیر کنند در عین حال معتقدم نباید به
سیاستمداران دنیا هشدار داد که از این کارهای بزرگ
علمی در راه صلح و بشر دوستی استفاده کنند همانطور که
شاهنشاه بزرگ ما همیشه مدافع و پرچمدار صلح هستند حق این
است که همه سیاستمداران دنیا هم از این پیشرفتها و تحولات
علمی در راه صلح و بشر دوستی استفاده کنند (احسن است) من
و تیکه این خیرها را میخواهم دیدم این فضاوردان موقع
حرکت مقداری سیانور همراه خودشان برده اند که اگر
در این راه نتیجه ای حاصل نشد اقدام به خودکشی کنند
اینکار کار بسیار بزرگی است تصور این که یک روز
نزدیک مدار ماه در آنجای دور اقدام بخودکشی کنند بسیار
وحشتناک است ، بعقیده من هر انسانی وظیفه دار است از
چنین انسانهای بزرگی تجلیل نکند، من خوشوقت هستم
که امروز در این ساحت مقدس از چنین مردان بزرگی
تجلیل میشود به همه دانشمندان و بخصوص دانشمندان
آمریکان بزرگ میگویم که توانستند به چنین موفقیتی نائل
شوند .

جوانشیر - متشکرم

دکتر الموتی - البته شما از طرف دانشمندان
آمریکان تشکر میکنید بعنوان یک دانشمند .

جوانشیر - چون مد شده است بنده هم از آقای
مصباح جالینوس تبعیت کردم .
دکتر الموتی - بهر حال چون بنده خودم را ناشر
یک مجله علمی میدانم و با کارهای علمی سروکار دارم و وظیفه
خود دانستم که اظهار نظری بکنم و بنظر من حق این است
که در این مورد بیش از این در مملکت ما مثل همه جوامع
مترقی دنیا اظهار نظر شود و ابتکار بزرگ را تجلیل بکنند
(احسن است) همینطور که امروز باید جنگ طلبی و توسعه
طلبی و تجاوز را محکوم کرد، باید کارهای بشر دوستانه و
علمی را هم تجلیل کرد از همه مردان و زنانیکه در این راه
فداکاری میکنند باید تجلیل و سپاسگزاری کرد تا در این
کار بیش از پیش موفق شوند و ملتها بیشتر فرین موفقیت و
سعادت بشوند از این فرصت استفاده میکنم و این موفقیت
بزرگ را به دنیای علم و دانش و افراد فداکار دنیا که در
این راه قدم بر میدارند از این ساحت مقدس تبریک میگویم
(احسن است) .

رئیس - آقای فضائی تشریف بیاورید

فضائی - بنده در یکی دو روز اخیر دو تلگرام
داشتم یکی از قرض شیرین و یکی از نفت شاه که درباره
یک خبر مسرت بخشی که در شب هم در روزنامه ها بود
و این از خوشحالی و افتخار کرده بودند ، موضوع این بود
که در نفت شاه کوششها و تلاشهای دسته کوش کار نفت
به نتیجه رسیده و چاه شماره ۴ آنجا خوشبختانه به ثمر رسید
بطوریکه محصولش در نصاب خوب اقتصادی است ، با
وجودی که شاید مردم قرض شیرین از نظر شخص خودشان
بطور استثنائی یک فایده خاصی برای خودشان نیست و
این فایده برای همه ملت ایران و همه مملکت است من
احساس کردم که این امر برای آنها یک امر افتخار آمیزی
است که در زمین که آنها بر روی آن نشسته اند و وجب
بوجب آنرا در طول تاریخ حفظ کرده اند عوایدی حاصل
میشود که برای تمام ملت و تمام مملکت است ، بنده در
ایمانی که در کرمانشاه بودم و خدمت میکردم فعالیت
دسته های کوش کار نفت را در امام حسن در نزدیکی
قرض شیرین میدیدم که همه با جوش و خروش و هیجان
و با یک علاقه خاصی کار فوق العاده سخت و حتی خطرناک

خوب انجام میدادند و در قیافه جوانان دانشمندی مهندسان
و انجینیرین حاجتی کارگران میدیدم که حس وطن پرستی
و علاقه به معین است که آنها را با علاقه شدید باین کار
و میسراد همه این افتخار را داشتند که بدون استفاده از
دست و کمالات مهندسان خارجی خودشان این طرح را بختند
و در این مشغول فعالیت هستند و بالاخره در این زمینه به نتیجه
رسیدند ، بنده وظیفه خود دانستم که او را تشکر گزاری بکنم
و اینک در نتیجه رهبری شاهنشاه عالیقدر ما آن نیروهای
خلاق و جوانان مجل جلو و تجلی پیدا کرده است
حقیقتاً خودمان بسایم و عرض تبریک بیکه بیکه مهندسان
و همچنین دستگه شرکت ملی نفت و مدیر عامل آن
که قضایای بزرگی از خدمتگزاران لایق و صدیق شاهنشاه
است و بخصوص همه مهندسیین و تکنیسینها و کارگران
تبریک میگویم در عین حالیکه از این خبر بسیار سرور
بوده ام درست مثل اینکه آدم یک گلی را ببیند و از
رنگش و زیباییش لذت میبرد بلافاصله یک خاری بدستش
میبرد و بدین افتاده که چاه آب قرض شیرین مهنداست
پر کرد لای حانده است و برای آب مشروب اهالی آنجا
اقدامیکه مقتضی یک شهر مرزی هست نشده است ، مردم
آب گرم آلود میخورند و با اینکه از نظر آب زراعتی با
وجودیکه یک رودخانه از کنار آن میگذرد مردم در
رحمت هستند ، بعضی از طرحها مانند طرح آبیاری زهاب
و دشت زهاب و استفاده از نهر بلاش که گویا از دوره بلاش
است و زیاد که های پادشاهان ساسانی است و طرح سومار
و طرح آبرسانی بقرض شیرین همه مانده است ، امیدوارم
همه بیکه ها هماهنگ پیش بروند و فعالیت بیشتری برای
رفاه حال مردم مرز نشین آن حدود حاصل بشود ، خیلی
متشکرم (احسن است - احسن است) .

۳- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به متمم بودجه
سال ۱۳۴۷ کل کشور

رئیس - وارد دستور میشوم گزارش کمیسیون
بودجه راجع به متمم بودجه سال ۱۳۴۷ مطرح است قرائت
میشود

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی
بطوریکه نمایندگان محترم مستحضر میباشند

دولت بموجب لایحه تقدیمی متمم بودجه سال ۱۳۴۷
شماره ۵۷۸ چاپ و توزیع گردیده است ، کمیسیون
در آمویش یعنی استمر این بودجه - در این بودجه
خواستار است از آن لایحه تقدیمی - که در موقع تصویب
بودجه سال ۱۳۴۷ مورد تصویب است ، لایحه متمم بودجه
دولتی بوده همچنین در روی لایحه تقدیمی - که در این
نیز حاصل شده است ضمیمه بودجه بودجه لایحه تقدیمی
در دو برابر اسقفی و وقت و وقت بین مرزها و در تحت
ضمیمه ۱۳۴۷ بودجه که چهره تصویب آن معهود بود و تصویب
بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و بقدرت لایحه تقدیمی شده
استمر از قانونی خواهد بود وقت برای تصویب در دسترس
و احده تقدیم داشته است .

کمیسیون بودجه لایحه دولت را بحضور نمایندگان
وزارتخانه ها و مؤسسات مربوط در چند جلسه بحضور
آقای دکتر آموزگار و وزیر دارائی مورد رسیدگی قرار داد
و اینک گزارش رسیدگی و مصوبه کمیسیون را بمجلس
شورای ملی تقدیم میدارد .

الف- تغییر در انشاء متن ماده واحده :

ماده واحده پیشنهادی دولت صرفاً ناظر به کسب
اجازه تأمین اعتبار طبق جدول پیوست لایحه تقدیمی که
بر حسب دستگه تهیه شده است میباشد ولی از آنجا که
در سنوات اخیر تحولی کلی در امر تدوین بودجه روی
داده است و ریز فواد بودجه های وزارتخانه ها و مؤسسات
نیز ضمن بودجه کل مجلس تقدیم و مورد رسیدگی قرار
میگیرد دو بودجه سال ۱۳۴۷ نیز بر همین طریق تهیه و تصویب
رسیده کمیسیون تشخیص داد چنانچه این اعتبارات در
ریز مواد مورد رسیدگی و تصویب فراموش نگردد دولت برای
امکان استفاده از اعتبارات مذکور ناگزیر است ریز
مواد را باز دیگر برای تصویب به مجلس تقدیم دارد و با
توجه باین مطلب ریز تقسیم اعتبارات بر اساس مواد نیز
مورد رسیدگی قرار گرفت و چون اصولاً مفهوم کل متمم
بودجه افزایش اعتبارات مندرج در بودجه مذکور است
ماده واحده بهر بقی انشاء گردید که همین این مفهوم
بوده و اعتبارات مصوب ظراً لایحه متمم بر اعتبارات مصوب

ضمن قانون بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور در ردیف‌های مربوط اضافه گردد و بدین ترتیب اعتبارات ضمن لایحه تقدیمی از نظر مقررات اجرای بودجه بخودی خود تابع مقررات کلی قانون بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور قرار خواهند گرفت.

ب - رسیدگی ماهوی :

طبق اظهارات وزیر دارائی در جلسه علنی مجلس شورای ملی و کمیسیون بودجه، وزارت مذکور در سال جاری و در تعقیب اقدامات سال گذشته توانسته است با پیاده کردن تدبیراتی قانون‌مالیات بر درآمد جدید و همچنین تجهیز و تکمیل کادرهای وصولی و مراقبت بیشتر در امر وصول مطالب قابل توجهی بیش از میزان پیش‌بینی شده درآمد حاصل نماید و همچنین رشد و رونق اقتصادی کشور و ثبات نسبی قیمت‌ها و بر حسب مقایسه درآمد کلی ماهانه با میزان پیش‌بینی شده این اعتقاد بوجود آمده است که دولت خواهد توانست اضافه اعتبارات مورد تقاضای وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی را تأمین و پرداخت کند در عین حال ذکر این نکته ضرورت دارد که در بطن رقم سه میلیارد و چهار صد و چهل و یک میلیون و پانصد و بیست و هشت هزار ریال مندرج در ماده واحده ردیف‌های ۱۱۱۱/۱ - ۱۷۴/۱ - ۲۰۱/۱ - ۲۰۸/۱ و ۳۱۲/۱ مربوط به تأمین اعتبار جهت پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و تعهدات مربوط میباشد که با توجه باینکه ارقام مذکور در دستوراتی درآمده و هزینه بصورت جمعاً و خرجاً عمل میگردد دولت برای تأمین پرداخت این اعتبارات محتاج به تحصیل اضافه درآمد نیست و نیز ردیفهای ۵۱۰۳ و ۵۱۱۰ که از محل فروش اسناد خزانه تأمین میگردد مشمول همین حکم خواهند بود و چون مجموع اعتبار ردیفهای فوق بالغ بر هفتصد و هفتاد و شش میلیون و هفتصد و چهل و هشت هزار ریال است علیهذا اضافه درآمد لازم برای پرداخت اعتبارات مندرج در این لایحه بالغ بر دو میلیارد و شصت و شصت و چهار میلیون و هفتصد و هشتاد و هزار ریال خواهد بود که از طریق صرفه‌جویی و افزایش درآمد‌های منابع وصول باید تأمین گردد.

ضرورت اعتبارات درخواستی در هر مورد از طرف نمایندگان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به اطلاع کمیسیون رسیده است و بالتسلیحه در دو ردیف تغییراتی بشرح زیر داده شد :

۱ - از اعتبار ردیف ۱۰۳/۱ دولت مبلغ ۲۵ میلیون ریال کسر و بر اعتبارات جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران جهت کمک به سیل زدگان اضافه گردید.

۲ - اضافه اعتبار شهربانی کل کشور از مبلغ ده میلیون ریال به مبلغ دوازده میلیون ریال افزایش داده شد و این افزایش از محل صرفه‌جویی سال قبل تأمین شده است.

ج - تبصره‌ها

از تبصره‌های ذیل ماده واحده لایحه تقدیمی دولت تبصره ۳ حذف و سایر تبصره‌ها بایارامی اصلاحات عبارتی و ماهوی بتصویب رسید و نیز ضمن رسیدگی به لایحه تبصره‌های شماره ۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ از طرف نمایندگان محترم و از طریق ریاست مجلس شورای ملی به کمیسیون بودجه ارجاع گردید که پس از بررسی با اصلاحاتی بتصویب رسیده‌اند.

تبصره ۱۲ مربوط به افزایش حقوق بازنشستگی کارمندان بازنشسته دولت و تأمین اعتبار مربوط در جدول پیوست و همچنین تبصره ۱۴ که علاوه بر امکان اجرای یکی از مواد قانون استخدام که مآلاً منجر به تقویت مالی صندوق بازنشستگی خواهد شد از جمله اقدامات مفیدی است که دولت در اجرای اوامر شاهانه مبنی بر توجه به وضع بازنشستگان بعمل آورده و بخصوص تقییری که در متن تبصره ۱۲ در جهت اصلاح ماهوی آن در کمیسیون بعمل آمد قابل توجه میباشد و نیز افزایش حداقل حقوق بازنشستگان و وظیفه مستمری بگیران از سه هزار ریال در ماه به سه هزار و شصت و دو ریال که بموجب پیشنهاد کمیسیون و موافقت آقای وزیر دارائی بتصویب رسید بدون شک در رفاه مادی خانواده‌های کثیری از افراد کشور مؤثر خواهد شد و مساعی دولت در تأمین اعتبار مذکور و اجرای نیات شاهنشاه آریامهر مبنی بر

ترفه حال طبقات ضعیف و کم درآمد قابل تقدیر میباشد.

د - نتیجه

از آنجا که بودجه‌های مملکتی در گردش و تنظیم چرخ اقتصادی کشور یکی از ارکان مؤثر است و با توجه باینکه هر درآمدی را که دولت از هر منبع و ممری تحصیل میکند به نحوی از انحاء در عرصه اقتصاد مملکت عرضه خواهد داشت و در صورتیکه برنامه کیفیت صرف درآمدها منطبق با احتیاجات و مصالح اقتصادی مملکت تنظیم گردیده باشد لامحاله افزایش اعتبارات بودجه کل کشور در طریق رونق بیشتر اقتصادی مؤثر واقع خواهد شد و با توجه باینکه نتایج حاصله در سنوات اخیر و افزایش معقول رشد اقتصادی مملکت مبین آن است که برنامه‌های تنظیمی اقتصادی کشور که بهر تقدیر بودجه کل کشور نیز جزئی از آن است امید بخش بوده و بر اصالت آنها دلالت دارد افزایش حجم بودجه مملکتی که با در نظر گرفتن مبلغ -/۱۲۹۵۷۰۰۰۰۰ ریال مصوب هیأت دولت بالغ بر -/۴۷۳۷۲۲۸۰۰۰ ریال میگردد عاملی در تشدید مسائلی اقتصاد کشور و رونق آن تواند نبود خصوصاً که دولت توانسته است با اجرای سیاست صحیحی در زمینه کنترل قیمتها مانع آن گردد که سطح قیمتها بیش از حد معقول و منطقی افزایش یافته و با بالارفتن قدرت خرید بر اثر افزایش قیمتها خنثی گردد. نیز ملاحظه ارقامی بمیزان -/۶۳۰۵۵۴۰۰۰ ریال اعتبار پرداخت حقوق و عوارض گمرکی کالا و اشیاء مورد احتیاج بر نامه‌های عمرانی کشور نوید بخش آن است که این برنامه‌ها از قوه بفعول نزدیک میشود و طرحهای عمرانی در این زمینه‌ها اکنون به مرحله اجرا فرین گردیده است و اهالی مملکت از برکات آن برخوردار خواهند شد.

مفاد تبصره ۱۳ دایر به اجازه افزایش صدور اسناد خزانه خود نشانهای از ثبات اقتصادی و اعتماد تام اهالی کشور بر برنامه‌های اقتصادی مملکت است و استقبالی که از خرید اوراق مذکور بعمل آمده و لزوم افزایش صدور اسناد خزانه را موجب گردیده از هر جهت مطلوب بنظر میرسد.

اظهارات آقای وزیر دارائی در مجلس شورای ملی و کمیسیون بودجه حاکی از اینکه قسمت مهمی از اضافه اعتبارات مورد تصویب از محل اضافه درآمد‌های منابع مالیات مستقیم تأمین گردیده و خواهد گردید نشانه آن است که دولت در اجرای نظرات نمایندگان محترم که همواره توجه خاص به افزایش درآمد دولت از منابع مالیات مستقیم میدول داشته‌اند بتوفیقهایی نسبی نائل آمده و در زمینه احکام اقتصادی مبین آن است که قدرت خرید اهالی مملکت که با مال عامل اصلی ایجاد سود و منفعت برای مؤدیان مالیات مستقیم است افزایش یافته و این امر فی حد ذاته میتواند موجبی برای رضایت خاطر نمایندگان محترم باشد.

رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی

ماده واحده - اجازه داده میشود از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۷ کل کشور مبلغ سه میلیارد و چهارصد و چهل و یک میلیون و پانصد و بیست و هشت هزار ریال (-/۳۱۲۴۱۵۲۸۰۰۰) طبق جدول پیوست به اعتبارات بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور اضافه و بارغایت مقررات و قوانین مربوط بمصرف برسد.

تبصره ۱ - بوزارت امور خارجه اجازه داده میشود فروش وسایل اشیاء تزئینی ایرانی مورد نیاز رادار خود اعتبار مصوب سال ۱۳۴۷ برای محل‌های پذیرائی خریداری نماید و همچنین وزارت کشور میتواند برای شهرستانها و بخشها از مفاد این تبصره استفاده نماید.

تبصره ۲ - وزارت آموزش و پرورش مجاز است مبلغ ۲۷۰ میلیون ریال اعتبار ردیف ۵۱۱۱ بابت تعهدات سال ۱۳۴۶ مصرف و به هزینه قطعی منظور نماید.

تبصره ۳ - اجازه داده میشود اعتبار موضوع ردیف ۵۹۱۳ به تشخیص نخست‌وزیر بمصرف رفاه اهالی جنوب شهر تهران برسد.

نحوه استفاده از اعتبار مذکور و مقررات هزینه آن از طرف هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

تبصره ۴ - به ردیف ۳۰/۲ قسمت هزینه بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور (هزینه‌های مربوط به اعزام قهرمانان به المپیک ۱۹۶۸ مکزیک) کلمه «کمک» علاوه میشود.

تبصره هائیکه تا ملغی نشده بقوت خود باقی است

تبصره ۵- از تاریخ تصویب این قانون اداره امور بیوتات سلطنتی و نگاهداری و نظارت بر اموال آن به وزارت دربار شاهنشاهی تفویض میشود. مصرف اعتبارات اداره مذکور از اول سال ۱۳۴۸ از مجموع مقررات قانون محاسبات عمومی مستثنی بوده و بموجب آئین نامه های خواهد بود که به تصویب وزارت دربار شاهنشاهی خواهد رسید.

تبصره ۶- به اداره بیوتات سلطنتی اجازه داده میشود یک قطعه زمین پلاک شماره ۲۸۸/۱ واقع در بخش ۱۱ تهران و آب متعلق به آن را از سازمان بیمه های اجتماعی مبلغ چهل میلیون ریال خریداری کند. دولت مکلف است اعتبار پرداخت مبلغ مذکور را در سه قسط سالانه از اول سال ۱۳۴۸ در بودجه اداره مزبور یادار کند.

تبصره ۷- به وزارت امور خارجه اجازه داده میشود تا پایان سال ۱۳۵۰ مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال بمنظور تهیه محل ملکی و ساختمان نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور و تکمیل آن و تا پایان سال ۱۳۴۸ مبلغ ۵۸ میلیون ریال بمنظور خرید و سایر مخایراتی و تجهیز و تکمیل اثاثه وزارت امور خارجه و نمایندگی های سیاسی و کنسولی شاهنشاهی خارج از کشور از بانک مرکزی ایران به تضمین وزارت دارایی وام دریافت کند و دولت مکلف است اعتبار بازپرداخت اصل و بهره آنرا در بودجه های سالانه درج قسط از تاریخ استفاده منظور نماید.

تبصره ۸- بدولت اجازه داده میشود هزینه های مجامع بین المللی را که توسط سازمانهای دولتی و وابسته بدولت در کشور تشکیل میشود بوسیله سازمان ایرانی مجامع بین المللی انجام دهد و اسناد مربوطه را طبق صورتحسابهای سازمان مذکور بهزینه قطعی منظور نماید. اسناد هزینه های مربوط به تشکیل مجامع فوق الذکر که تا کنون بوسیله سازمان مذکور انجام شده مشمول این تبصره میباشد.

تبصره ۹- به وزارت دادگستری اجازه داده

میشود سود سپرده ثابت دادگستری و ثبت کل اسناد و املاک را که نزد بانکهای مرکزی ایران و رهنی ایران میباشد به مصرف هزینه های مربوط به نگاهداری ضغایر محجورین و بیمارستان دادگستری برساند و از اول سال ۱۳۴۸ سپرده های مذکور را به اسناد خزانه تبدیل و بهره آنرا برای هزینه های فوق مصرف نماید.

تبصره ۱۰- بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود مفاد تبصره ۲۰ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور را تا پایان سال ۱۳۵۰ اجرا کند.

ضمناً وزارت مذکور مجاز است که تا پایان سال ۱۳۵۰ از محل کمک ها و وجوه جمع آوری شده و سایر اعتبارات مربوط به ساختمان مناسبی (بترتیب مذکور در تبصره فوق) برای مدرسه ایرانیان در اسلامبول که زمین آن قلاً خریداری شده است احداث نماید.

تبصره ۱۱- اجازه داده میشود اسناد هزینه کلیه اعتباراتی که برای ساختمان یا تجهیزات خانه دانشجویان ایرانی در کوی دانشگاه پاریس جواله شده است با مشورت با گواهی سفیر شاهنشاهی آریامهر در فرانسه و رایزن فرهنگی باسپرست دانشجویان ایران بهزینه قطعی منظور شود.

تبصره ۱۲- الف- از اول اسفند ماه ۱۳۴۷ به حقوق بازنشستگی و وظیفه مستخدمینی که دارای پایه اداری غیر لیسانس بوده و تا آخر سال ۱۳۴۶ بازنشسته یا موظف شده اند و همچنین به حقوق و وظیفه وراثت این دسته از مستخدمین که تا آخر سال ۱۳۴۶ فوت شده اند بیست درصد اضافه و از محل صندوق بازنشستگی پرداخت خواهد شد. کشور بازنشستگی متعلق باین اضافه برای مدت ده سال محاسبه و ظرف مدت ۱۰ سال با قسط ماهانه وصول خواهد شد.

ب- در مورد مستخدمینی که دارای پایه اداری غیر لیسانس بوده و از اول سال ۱۳۴۷ در اجرای ماده ۱۳۳ قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵/۳/۳۱ در گروه ۲ جدول حقوق مندرج در قانون مزبور قرار گرفته اند در صورتیکه از تاریخ ۱۳۴۷/۱/۱ تا قبل از اجرای ماده ۳۰ قانون استخدام کشوری بازنشسته یا موظف شده باشند

بمستحق بازنشستگی یا وظیفه و همچنین به مجموع حقوق و بقیه وراثت این دسته از مستخدمین از تاریخ بازنشستگی یا موظف شدن یا فوت ده درصد اضافه و از محل صندوق بازنشستگی پرداخت خواهد شد.

در مورد مشمولین این بند در صورتیکه تاریخ بازنشستگی یا موظف شدن یا فوت قبل از اسفند ماه ۱۳۴۷ باشد مابه التفاوت از اول اسفند ماه ۱۳۴۷ پرداخت خواهد شد.

ج - حقوق بازنشستگی یا وظیفه در مورد مشمولین بندهای الف و ب از ۱۱۴۰۰ ریال و در مورد حقوق و وظیفه وراثت مجموعاً از نصف این مبلغ نباید تجاوز کند.

د - از اول اسفند ماه ۱۳۴۷ حداقل حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و مجموع وظیفه وراثت و شیریه و حقوق معلولیت موضوع تبصره ۲۲ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور و تبصره ۱۷ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور به سه هزار و شصت و نوباد ریال افزایش مییابد و مابه التفاوت از محل اعتبار صندوق بازنشستگی و صندوق بیمه مربوط قابل پرداخت خواهد بود.

مشمولین این بند از لحاظ پرداخت کشور بازنشستگی مابه التفاوت مشمول تبصره ۷۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۲ کل کشور نخواهند بود.

ه - دولت مکلف است در باره وراثت مستخدمین غیر رسمی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدام کشوری مصوب ۳۱ خرداد ۱۳۴۵ که مورد آن در تاریخ تصویب قانون مزبور بخدمت اشتغال داشته و قبل از اینکه وضع استخدامی آنان بر رسمی تبدیل گردید فوت شده باشند حقوق و وظیفه ای برابر نصف حقوق بازنشستگی که بر اساس یک چهارم آخرین حقوق دریافتی ضرب در سنوات خدمت تعیین خواهد شد برقرار کند و در صورتیکه این وظیفه از مبلغ سه هزار و شصت ریال کمتر باشد تا مبلغ سه هزار و شصت ریال افزایش دهد حقوق و وظیفه ای که بموجب این بند تعیین میشود از تاریخ روز بعد از فوت مستخدم متوفی باز عایت ماده ۸۶ و مواد مربوط دیگر قانون استخدام کشوری از محل اعتبار صندوق بازنشستگی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱۳- میزان صدور اسناد خزانه موضوع ماده

۲ قانون انتشار اسناد خزانه از مبلغ بیست میلیارد ریال مندرج در تبصره ۷ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۵ کل کشور بمبلغ بی میلیارد ریال افزایش داده میشود دولت مجاز است وام موضوع تبصره ۳۴ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور را از محل فروش اسناد خزانه پرداخت کند.

تبصره ۱۴- بدولت اجازه داده میشود تفاوتی را که بر اثر تطبیق و تبدیل وضع مستخدمین در احزابی مرحله اول قانون استخدام کشوری از مزایای مستمری کشوری و حقوق آنان اضافه میشود از اعتبار ماده ۲۰ هزینه وزارتخانه و مؤسسه ذیربط پرداخت کند.

تبصره ۱۵- بوزارت دادگستری اجازه داده میشود مبلغی بعنوان فوق العاده شغل قضات بموجب آئین نامه های که از طرف وزارت مذکور تهیه و تصویب کمیسیون استخدام مجلسین خواهد رسید در حدود اعتبار مصوب که ضمن بودجه وزارت دادگستری برای این منظور پیش بینی میشود پرداخت نماید.

تبصره ۱۶- هر یک از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت میتوانند در دعوی ارجع بخود از کارمندی که از بودجه وزارتخانه یا مؤسسه مربوط حقوق دریافت میدارند بشرط داشتن لیسانس حقوق و با سابقه قضاوت یا وکالت دادگستری و عده مخرومیت از اشتغال به قضاوت یا وکالت بعنوان نماینده قضائی در کلیه محاکم و مراجع قضائی استفاده نمایند.

تبصره ۱۷- و حومی که بموجب آئین نامه تعرفه وکالت بابت حق تعاون از وکلای دادگستری وصول شده و خواهند شد بموجب اساسنامه ای که بتصویب هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری و امضاء وزیر دادگستری رسیده باشد بمصرف معاون و بازنشستگی وکلای دادگستری خواهد رسید.

تبصره ۱۸- از اول سال ۱۳۴۷ مأخذ احتساب عوارض موضوع تبصره ۲۲ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور در مورد وسائط نقلیه که وسیله اشخاص حقوقی وارد کشور میشود در صورتیکه طبق قانون از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی معاف باشند عبارت است از بهای سیف بملاوه جمع

هزینه‌هایی که در پروانه گمرکی مربوط به آن منظور شده است. در صورت انتقال و خروج اینگونه وسائط نقلیه از مالکیت اشخاص حقوقی فوق‌الذکر عوارض مذکور بر ماخذ جمع بها و حقوق و عوارض گمرکی که از طرف اداره گمرک در تاریخ انتقال تعیین میشود بملاوه ۱۰٪ مجموع بها و حقوق گمرکی احتساب و چنانچه بیش از میزانی باشد که در موقع ورود بکشور دریافت گردیده مانده تفاوت باید وصول شود.

انتقال دهنده و انتقال گیرنده متضامناً مسئول تأدیه تفاوت عوارض خواهند بود.

گزارش از کمیسیون امور استخدام بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۲۵ آذرماه ۱۳۴۷ باحضور آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی تبصره‌های ۱۲ و ۱۴ و ۱۵ از لایحه دولت راجع به متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیهیم

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۷ آذرماه ۱۳۴۷ باحضور آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی تبصره‌های ۱۶ و ۱۷ از لایحه دولت راجع به متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۷ آذرماه ۱۳۴۷ باحضور آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی تبصره‌های ۵ و ۷ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۶ و ۱۸ از لایحه دولت راجع به متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی

رئیس - آقای مرتضوی بفرمائید.

مرتضوی - با اجازه مقام محترم ریاست خواستم بعرض نمایم که در متن گزارش و بعضی از صفحات مقدمه و تبصره‌ها يك اشتباهات چاپی شده است که بنده عرض میکنم که دستور بفرمائید اصلاح شود، در صفحه اول گزارش در منتهای الیه پاراگراف اول «داشته‌اند» صحیح نیست و «است» صحیح است.

در صفحه دوم در بند (ب) قبل از کلمه مالیات بر درآمد کلمه «جدید» از قلم افتاده است یعنی قانون جدید مالیات بر درآمد صحیح است. در صفحه سوم، سطر چهارم کلمه «متن» چاپ شده است که اشتباه است و کلمه «بطن» صحیح است، همچنین در سطر ششم بعد از جمله تأمین اعتبار باید جمله «جهت پرداخت» اضافه شود که از قلم افتاده است، در صفحه پنجم در سطر دوازدهم آنجا که گفته میشود «در سطح قیمت‌ها بیش از حد معقول و منطقی افزایش یافته. بالا رفتن...» قبل از کلمه «بالا» «با» از قلم افتاده است یعنی «با بالا رفتن قدرت خرید» صحیح است، در صفحه ششم سطر دوم بعد از «مستقیم» تحصیل صحیح نیست و «تأمین» صحیح است و در ماده واحده بطوریکه ملاحظه فرموده‌اید سال ۱۷۴۷ چاپ شده که صحیح آن ۱۳۴۷ است همچنین در پایان ماده واحده «پرداخت نماید» غلط و باید «بصرف برسد» نوشته شود، در تبصره ۳ کلمه اجازه داده میشود در اول صدر تبصره جمله (اجازه داده میشود) در چاپ افتاده است و باید اضافه شود در منتهی الیه تبصره جمله «خواهد رسید» غلط است و کلمه «برسد» صحیح است.

۴ - تصویب صورت جلسات ۲۸ آذر و اول دی

رئیس - صورت جلسه روزهای پنجشنبه هفته گذشته و یکشنبه این هفته خدمت خانمها و آقایان توزیع شده است نسبت به این صورت جلسات نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه‌ها تصویب میشود.

۵ - تصویب يك فوریت چند تبصره گزارش متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور

رئیس - چند تبصره در این لایحه دوشه‌ری است که از طرف عده‌ای از نمایندگان پیشنهاد فوریت برای آنها شده است پیشنهاد قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره‌های ۷-۵-۱۲-۱۳-۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ متمم بودجه سال ۱۳۴۷ يك شوری تلقی گردد و بقید يك فوریت مطرح شود.

خواجه نوری - بزادان بنامه - پور بابائی - کاسمی - حسن صائبی - پروشانی - دکتر سعید - المونی - دکتر غلامرضا عدل - جوانشیر - صدیقی کیوان - سرتیپ پور - دکتر بهبهانی - ابتهاج سمیعی - کماله‌ند - رئیس - نسبت به فوریت این چند تبصره نظری نیست؟ آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - تبصره ۱۷ هم هست؟

رئیس - بله قرائت شد، بقوریت این تبصره‌ها رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم نیام بفرمائید (اكثر برخاستند) تصویب شد.

۶ - طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به متمم بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند: لایحه متمم بودجه بطوریکه از نظر همکاران ارجمند گذشت محتوی بعضی نکاتی است که جادارد در مورد آن تذکراتی در اینجا داده شود قبل از اینکه بذکر نکاتی که بیشتر جنبه مخالفت دارد بپردازم تا کزیر هتم در مورد توجیهی که بهوضع بازنشستگان شده است از تنظیم کنندگان باستیاض و قدردانی یاد کنم، بازنشستگانیکه مشمول مقررات این قانون میشوند جمع عظیم و اکثریت قابل توجیهی از بازنشستگان را تشکیل میدهند که غالباً در شرایط مالی ناگواری هستند و از اینکه بهوضع آنها باین نحو توجه شده است باید سیاستگزاری کرد البته این سیاستگزاری هم معطوف بمقامات دولت است و هم معطوف

به توجه و عنایت بسیاری از نمایندگان که اساس تقسیم بندی غیر معقول را که بر پایه مدارک تحصیلی شده بود برهم زدند و اجازه دادند که بازنشستگان و حتی فوت شدگان بدون توجه بمدارک تحصیلی از مزایای اجتماعی این قانون استفاده کنند و لسی در مورد نکات و مطالبیکه تا کزیر هتم تذکراتی بعنوان مخالف بدهم قبلاً لازم میدانم باین نکته اشاره کنم که دلیل اینککه در بحث بودجه محدودیت بوقت قابل نشده‌اند و اجازه داده شده است که سخنران بتواند مطالبی را که مورد نظر قرار دادند در فرصت کافی مورد بحث قرار بدهد این است که ارقام بودجه در ظاهر از چند رقم ریاضی تشکیل شده ولی در باطن و در نهاد این ارقام ریاضی مفاهیم سیاسی و اجتماعی و اقتصادی هست تمام بر نامه‌هاییکه دولت بر عهده میگیرد تمام سیاستی که در جهت اقتصاد اجتماع و رفاه مورد توجه قرار میدهد تا کزیر در دل همین رقم‌های ریاضی نهفته است و بهمین دلیل وقتی ما این رقم‌های ریاضی را از هم باز کنیم و محتوی آنها را نشان دهیم در حقیقت بر نامه دولت بر نامه سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و رفاهی دولت شکافته میشود و عریان و آشکار میگردد و عبارت دیگر میشود گفت که بودجه يك همزاد رقمی بر نامه‌های حکومت است بنابراین این مادر بحث بودجه در واقع بر نامه‌ها را مطرح میکنیم آن چیزهاییکه مبنایست از قوه به فعل درآید و با آن چیزهایی را که فعلیت پیدا کرده مورد ارزیابی قرار میدهم و نشان میدهم که آیا این، آن چیزهایی بوده است که ما میخواستیم؟ ملت ایران میخواسته یا چیزهایی نبوده است که ما میخواستیم بنابراین ابتدا اشاره‌ای میکنم به روال و رویه تنظیم بودجه لافل در این دو سالیکه ما شاهد بودیم یعنی سال گذشته و امسال و در مورد این روال و در مورد این رویه مطالبی هست که در این جا باید بعرض برسد منظورم از این روال چیست منظور اینست که دولت بودجه کشور را در هنگام خودش با يك کسری و با اصطلاحی که خود آنها بر کرده‌اند با يك صرفه جوئی بمجلس تقدیم میکننددر آن موقع چنین نمایش داده میشود که مثلاً رقم درآمد دولت ۹۵ است و رقم هزینه‌ها صد است و ۵ واحد کم کسری

هست لکن برای این رقم کسری عنوان صرفه جوئی را بر کسری و بن کده صرفه جوئی يك فرصت جدیدی به مجریان موجوده است تا بودجه بعد از آنکه به تصویب قوه نگذری رسید نسبت به هزینه های آنرا مهار کنند. در تخصیص اعتبارات اولویت هایی منظور کنند. در نتیجه بر قدرت اجرایی خودشان بیفزایند آن رقم هایی را که میباید تدوین بیشتر میل دارند و در پیر دازند و آن رقم هایی را که میل کمتری دارند بعنوان اینکه باید مشمول صرفه جوئی بشود دیرتر و سخت تر میباید دازند همکاران عزیز من که آشنای بمقررات اداری، بهر اول های اداری هستند معنی این کلام را خیلی خوب درک میکنند نتیجه است که آن برنامه ها و آن ارقام هزینه ای که دارای مدافعان پرو یا قرصی است و هر روز میتوانند بروند بمقامات مسئول مربوط فشار بیاورند زودتر پرداخت میشود ولی آنچه که مربوط به نقاط در افتاده به بخش های کوچک به شهرستانهای درجه ۲ هست چون مدافعی ندارند که دائم در اطساقهای مسئولین امور دنبال گرفتن اعتبارشان باشند در بونه اجمال باقی میماند (عده ای از نمایندگان - صحیح است) برای نمونه من به حوزه انتخابیه خود اشاره میکنم در اینجا در ضمن تابستان امسال تا کسب اجازه از وزارت آموزش و پرورش ساختمان بناهایی را برای دستان آغاز کردند یا تعمیراتی را برعهده گرفتند و شروع کردند با اینکه اعتباراتش منظور شده بود ولی بعلت مکانیسم خاص، تخصیص اعتبار اکنون که فصل سرما بر آن منطقه حاکم شده و دیگر اجرای کارهای ساختمانی میسر نیست هنوز اعتبارات مربوطه را دریافت نکرده اند در صورتیکه شهادت همین ارقامیکه در اینجا هست ما مشاهده میکنیم که بسیاری از مخارجیکه در هنگام تنظیم بودجه پیش بینی شده بود دژ طی ماهای تابستان اعتبارش تأمین شده و هزینه آن انجام شده (عده ای از نمایندگان - صحیح است) تا بعد برای آن تحصیل مجوز شود بودجه باید روالی را تعیین بکنند که هر مجری بدانچه مقدار اعتبار در اختیار دارد و بتواند از اختیارات قانونی خود در صرف آن استفاده بکند و تا زمانیکه ما به این

حد رسید نمیتوانیم ادعا کنیم که مسئولین امور در بخشها و شهرهای کوچک آن اختیار کفایتی را دارند که بتوانند قوانین را بکنند و اینجاست که مردم بموقع اجراء بگذارند (صحیح است) ولی امروز قوه های مقننه جدیدی در داخل دستگاههای اجرایی پدید آمده اند که مرحله به مرحله جلو صرف اعتبارات تصویب شده را میگیرند و در آن مورد خاص که خودشان میخواهند اجازه میدهند که اعتبارات تصویب نشده هزینه برسد (صحیح است) بنا بر این از این نظر رقم کسری یا صرفه جوئی جای آن دارد در بودجه های آینده با نهایت دقت مورد بررسی قرار بگیرد و به اعتقاد من کسر بودجه سال گذشته يك کسر مصنوعی بوده است (صحیح است) صرفاً بدلیل اینکه صرفه جوئی و مکانیسم مخصوص صرفه جوئی همین کنترل دقیق مرحله به مرحله کنترل تبعیض آمیز را تجویز بکند بهمین دلیل که دولت در ماه پنجم سال بموجب تصویبنامه اضافه اعتباری را بمبلغ يك میلیارد بتصویب میرساند و در مقدمه آن اظهار میکند بعلت افزایش درآمد، قطعاً این افزایش درآمد معنی و مفهومش این است که کسر را رقم نزدیک به ۵ میلیارد ریال کسر بودجه را بر کرده و علاوه بر آن بدولت اجازه داده است که ارقام جدیدی را به صورت اضافه اعتبار تابستانی و به صورت ارقام متمم بودجه ارائه بدهد اگر این کسر مدووم این رقم صرفه جوئی در هنگام تنظیم بودجه نمیداشت و به ارقام واقعی درآمد متکی میشدیم ماسیاست و رويه عمومی دیگری را مورد تصویب قرار میدادیم همکاران ارجحند خوب بخاطر دارند که در آن موقع به برنامه های بسیار مهم و اساسی در اینجا اشاره شد و از دولت خواسته میشد که به برنامه های فرهنگی به برنامه های عمرانی به برنامه مربوط به آبادانی نوار مرزی توجه خاص بشود خاطر آن هست که مسئولین امور در اینجا چه توضیح میدادند میگفتند چه جور میتوانیم اعتبارش را تأمین بکنیم در وضع فعلی هم کسری هست از کدام رقم بزنیم تا این اعتبار را بتوانیم تأمین کنیم وقتی که رقم های درآمد ما بن این اندازه محدود است ولی امروز میبینیم آن محدودیت، محدودیت مصلحتی بوده است محدودیتی بوده است که غالب بر نامه های

حصر را دولت بر قوه قانونگذاری تحمیل بکند اینکه میگوئیم روال و رويه قابل مطالعه است به همین دلیل است باید بر ارقام و پیش بینی های واقعی متکی شد که ما میتوانیم بگوئیم - راستی را که دولت در مورد هزینه ها ارائه میدهد به سیاست منطقی و صحیح است سیاست منطقی و صحیح نیست اگر بر درآمد واقعی نگاه کنیم آنوقت میتوانیم بسیاری از خواسته های مردم را جامعاً واقعیت بخشیم بسیاری از اصول انقلاب را با سرعت و قاطعیت بیشتری بموقع اجرا بگذاریم ولی اگر اول سال آمدیم بگفته که امسال ناگزیر هستیم کسری داشته باشیم این مکان را برای خودمان محفوظ داشتیم که در طی سال در محل مختلف ببینیم بگوئیم کسری جبران شده و حالاً ما صاف درآمد داریم و بگوئیم چقدر اضافه درآمد داریم بری اینکه بتوانیم بکاربر نامه های مورد نظر خودمان را در تابستان با استفاده از ماده ۱۱ به کسری نشانیم و بکار هم در آخر سال قسمت دیگری از خواسته های خودمان را در لایحه متمم بودجه بکنیم این رويه صحیح نیست برای بکار باید با آنکه بر ارقام صحیح پیش بینی شده بودجه بملکت تنظیم کرد آنچه که در اینجا بعنوان يك نقص میتوانم نامشده کنم نیست که ارقام در آمده مانطور که اشاره کردم مشخص نیست ارقام درآمد در موقع تقدیم بودجه سالانه مانطور که ملاحظه فرمودید مشخص بود اما اکنون مشخص نیست این توضیح در کمیسیون خواسته شد پاسخ کنندهای داده شد قرار بر این بود که جدول ها و ارقام بطور دقیق تر به کمیسیون ارائه بشود تا آخرین حاسه این کار انجام گرفت انطور که در گزارش کمیسیون هم ملاحظه میفرمائید فقط بدکری کلیات و اینکه غالب این درآمد از محل مالیات مستقیم هست اشاره شده در صورتیکه اگر رقم مورد بطور دقیق ارائه میشد شاید ضابطه و ملاک بود برای بررسی بودجه سال ۱۳۴۸ و این رمز در اختیار تنظیم کنندگان بودجه باقی نمی ماند که سال آینده هم بیک چنین مکانیسمی استفاده کنند باز لابد آنسال هم برنامه را در برابر محظور کسر قرار خواهند داد و خواهند گفت که این برنامه ها غیر قابل تغییر و غیر قابل تبدیل است و این ارقام بهیچوجه نمیتواند جابجا بشود

ولی باز ملاحظه می کنید چند ماهه که سال میگذرد برای خودشان امکانات نه بن موجود میباشد که میتونه در يك مرحله یا در مرحله ای هزینه را بپردازد و بیاورد و بتصویب رسانند دومین تذکری که باید در مورد محتویات این لایحه عرض رسانم اینست که ما غالباً با ماجرا های متضادی در کار قانونگذاری مواجه هستیم باین معنی که يك طرف قانونی تمام قانون محاسبات عده می داریم و يك طرف نمایلی داریم که هر مؤسسه جدیدی و هر قسمتی از مؤسسات سابق را بتدریج و به قسمی از شمول این قانون مستثنی بکنیم يك قانون استفاده کشوری داریم و يك نمایلی خاصی داریم باینکه مؤسسات را یکی پس از دیگری از شمول قانون استفاده کشوری مستثنی بکنیم یا در موارد دیگری ضابطه کلی دیگری داریم ولی بتدریج با مقررات جدید و بخصوص بنا تصرفی در بودجه مقررات قلبی را نقض بکنیم و آن اصول کلی را که برای تعیین يك نظام قانونی و يك نظام اجتماعی تعیین شده است یکی پس از دیگری نقض بکنیم این رويه برانزنده قانونگذاری نیست این بررسیها باید با دقت انجام بگیرد در مورد قانون محاسبات عمومی بکرات بحث شده حتی سال گذشته مجلس دولت را مکلف کرد که قانون محاسبات جدیدی را بیاورد و بمورد تصویب بگذارد این قانون ارائه شده است ولی در حالیکه قانون قدیم نافذ است و مطالعات برای جایگزین کردن قانون جدید در جریان است باز ما در این بودجه در موارد متعددی ملاحظه میکنیم که میخواهند مؤسسات و دستگاههایی را از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی بدارند و در تمام موارد استدلال اینست که این کار سبب وقفه است اگر نخواهند بخرند بخرند زود نمیتواند بخرند اگر بخواهند بخاری بخرند زود نمیتوانند بخرند این رويه صحیح نیست بالاخره شاید تادیا باقی است باید بخرند باید تدارک کنند و برای این امر باید نظامات کلی باشد که برای این امر با توجه به مقتضیات زمان با توجه به ضرورت با سرعت حاکم باشد و البته باید اینها را میخواهیم کار سریع انجام بدهیم متخصص استخدام کنیم یکی پس از دیگری مؤسسات را از شمول قانون مستثنی بکنیم این رويه

صحیح نیست در مورد قانون استخدام در این لایحه نکتته‌ی هست و البته این نکته دارای دورکن و دو جنبه است بطوریکه ملاحظه می‌کنید در تبصره ۹ پیش بینی شده است که به وزارت دادگستری اجازه داده می‌شود که بتواند واحازه داشته باشد بعنوان اضافه شغل به قضاتیکه در مناطق خاصی کار می‌کنند مبلغی بپردازد (دکتر بزندان نامه تبصره ۱۵ است) بله متشکرم در تبصره ۱۵ است که پیش بینی شده بعنوان فوق العاده شغل قضات اجازه داده شده است که وزارت دادگستری به قضاتی که در مناطق خاصی کار می‌کنند فوق العاده شغل بپردازد این یکی از مواردی است که با نهایت ضرورتی که دارد ولی نظامات کلی قانون استخدام را با بازی گرفته عرض می‌کنم ضرورت دارد در بسیاری نقاط هست که امروز مردم بقسمی در مضیقه هستند از جهت اینکه دادگاه‌های مناسب، مخصوصاً چون نقاط کوچک است دادگاه‌های بخش وجود ندارد از جمله نقاطی را که من می‌شناسم به مشکلات مردم در آن جا آشنائی دارم و ناگزیر هستم اینجا اشاره‌ای بکنم یکی از این نقاط سردشت، بوکان و تکاب است مشکلاتی که مردم از اینجهت دارند به خاطر این است که در این نقاط دادگاه بخش نیست نتیجه این است که برای هر کار کوچکی باید به مهاباد یا اندوآب بروند سردشت نقطه‌ای است که از لحاظ فاصله و از لحاظ شرایط مخصوص گاه وضعیتش شکلی در میانید که گرا به از مهاباد تا سردشت بیش از گرا به از مهاباد تا مشهد میشود یعنی برای بیمودن ۱۵۰ کیلومتر راه گاه باید ۵۰ تا ۶۰ تومان گرا به پرداخت بعلت اینکه راه نا هموار است بعلت اینکه راه با شرایط غیر فنی ساخته شده بعلت اینکه نگهداری دقیق از راه بعمل نیامده و بعلت شرایط جوی که قسمت عمده‌ای از سال این راه پوشیده از برف است آنوقت مردمیکه در سردشت هستند ناگزیرند برای ادای يك شهادت این راه طولانی و سخت را طی کنند و در محض دادگاه حضور پیدا کنند سال‌هاست که یکی از خواسته‌های اصلی و اساسی مردم سردشت و بوکان و مردم تکاب و شاید بسیاری از بخشهای کوچک و دور افتاده این است که در محل خودشان دادگاه بخش داشته باشد تا اشکالات قضائی

در آنجا مورد رسیدگی قرار بگیرد و مشکلاتشان حل شود ولی این کار تا کنون انجام نشده من اخیراً بررسی کردم حتی مقامات استان موافقت کردند به این بخشها قاضی از پرسنل موجود خودشان بدهند و از اعتبارات خودشان بدهند ولی متأسفانه بعلت اشکالات اداری هنوز با این امر موافقت نشده به این دلیل من کاملاً موافقم که در نقاطی که وجود قضائی از لحاظ رفاه مردم جزو مسائل درجه اول است و در این شرایط خدمت دشوار است و اگر اضافه‌ای به آنها پرداخت نشود کاملاً حقشان است ولی عرض من عرض دیگری است در این مورد میخواهم بگویم پس کی تمام این ملاحظات باید در قانون استخدام کشوری منظور شود؟ چه زمانی باید برسد که هر کارمندی در هر شغلی که هست واقعاً حقوق مناسب خودش را دریافت کند؟ که دیگر کسی نباید بگوید که کارمند به فلان محل میخواهیم بفرستیم نمی‌رود و ناگزیر هستیم که يك مبلغی اضافه بکنیم که برود این بحث کی باید تمام بشود؟ تمام امیدهای ما این بود که قانون استخدام جدید این مشکل را حل بکند ولی روز بروز موارد جدیدی را میبینیم که این مشکل دارد دامنه پیدا میکند (صحیح است) همین در روز از طرف عده‌ای از پزشکان مهاباد که البته وضعیتشان استثنائی نیست بلکه بسیاری از پزشکان کشور هم مشمول همین مقررات هستند نامه‌ای بمن رسیده بود در این نامه نوشته بودند که ما دو پزشکیم در يك سازمان کار می‌کنیم در يك اداره کار می‌کنیم و يك وظیفه را انجام می‌دهیم یکی از ما پس از ۷ سال خدمت هزار و دویست تومان حقوق بگیرد دیگری ۲۵۰۰ تومان بدلیل اینکه از محل طرح استخدام شده! آیا این است نتیجه اجرای قانون استخدام کشوری؟ که حتی در محیط‌هایی که تا دیروز تبعیض نبوده ممکن است بگوئیم ظلم بوده اما تبعیض نبوده است امروز ظلم بجای خودش هست تبعیض هم با آن اضافه شده! این مقررات نااهمانگ این حقوقهای ناچوار اینها کی باید دست از سر مردم بردارند؟ کی آنروز میاید که این منطق دست از سر مردم بردارد که ما برای هر مشکل با هم راه حل موقتی پیدا بکنیم امروز میبینیم مشکل قضات را بجای اینکه در يك چهار چوب اساسی بنشینیم حل بکنیم

بجای اینکه بگوئیم حقوق قاضی ۱۰۰ واحد در برابر حقوق فلان شغل ۹۰ واحد فلان شغل ۸۰ واحد یکبار این مسئله را برای همیشه حل بکنیم یکبار حل کنیم که آن کسیکه به سردشت میرود میبایست چقدر امتیاز داشته باشد چطور است که شما قبول میکنید که قاضی که به سردشت میرود باید امتیاز داشته باشد ولی رئیس ثبت آنجا رئیس آمار آنجا نباید این امتیاز داشته باشد و دیگر کارمندان نباید داشته باشند؟ چه منطقی حکم میکند؟ بهیچ وجه مسئله این نیست که من مخالف باشم که قاضی اضافه شغل بگیرد ولی این ارقام گوناگون کی از لیست‌های حقوق حذف میشود؟ و کی ضوابط کلی حاکم میشود؟ شما بدنبال انقلاب اداری هستید انقلاب اداری همین چیزها است سرعت در نظر این امور است این انقلاب حقیقی اداری است یکبار بیایید تکلیف این پزشکانی که با حقوقهای رنگارنگ در مؤسسات مختلف دولتی کار میکنند حل کنید سازمان بیمه‌های اجتماعی با يك نرخ حقوق میدهد شیر و خورشید با يك نرخ حقوق میدهد اگر ما میخواهیم اصول عدالت در این کشور بموقع اجرا گذارده شود باید نظاماتی وضع کنیم که بین حقوق مؤسسات دولتی و مؤسسات خصوصی هم توازن و تعادل باشد (صحیح است) ولی ما امروز در جهتی عمل می‌کنیم که هر قدم که به پیش بر میداریم يك ردیف جدید يك ستون جدید يك مشکل جدید بوجود میآوریم این هرگز صحیح نیست ایگانش بجای آنکه بعنوان يك راه حل موقتی این تبصره ۱۵ را در اینجا می‌کنند راه حل انقلابی يك رسیدگی می‌کردند و اساس و اصول را بدست می‌آوردند که بالاخره معلوم بشود آن قاضی که به سردشت میرود از حال تا يك زمان طولانی در آینده چه امتیازی نسبت بدیگر قضات از لحاظ حقوق و مزایا داشته باشد و چه نسبتی باید بین او سایر کارمندانیکه در سردشت هستند برقرار باشد؟ این مشکل پزشکان را نباید ساده گرفت من تنها از این نظر که پزشکانی در شهرستانها هستند که بطور تبعیض آمیزی کم حقوق بگیرند نگران نیستم بلکه از این نظر بیشتر نگران هستم که عوارض این تبعیض بشکل مزمن در بیاید (پزشکیپور - در آمده)

و حتی آن زمانیکه ما مقررات را اصلاح میکنیم بر عوارض مزمن این کار نتوانیم فائق بشویم میدانید منظور چیست منظور من این است که امروز در بسیاری از شهرستانها هر طبعی ۵۰ استعفانامه در جیبش هست میگوید من این شغل را نمیخواهم ولم کنید بروم اما وزارت بهداشتی اوراقها نمیکند و با استعفایش موافقت نمیکند او میتواند بمؤسسه دیگری برود حقوق بیشتری بگیرد با استعفایش موافقت نمیکنند دستگاههای دیگر را منع کردند از اینکه چنین اشخاصی را بدون اجازه وزارت بهداشتی استخدام بکنند در نتیجه يك شخصی که ۶۰ استعفانامه در جیبش هست او راجه جواز میتواند مبنای انضباط اداری آشنا کنید چه جور کسی میتواند بر او ریاست کند چه جور چه کسی میتواند اگر او وظیفه‌اش را انجام نداد از او بازخواست بکند؟ و این روحیه عدم انضباط بر سازمانهای ما سنگینی میکند و این عدم انضباط در سازمانهای ما استقرار پیدا میکند ریشه پیدا میکند نفوذ پیدا میکند و حتی روزیکه شما بتوانید ضوابط کلی خودتان را تثبیت بکنید باز نمیتوانید بر این روحیه عدم انضباط فائق بشوید آنها دیگر عادت میکنند باینکه بحکم تبعیضاتی که فعلاً کشیده و چشیده اند نسبت بهر گونه مقررات بی‌اعتنا باشند (صحیح است) این مسئله مهمی است که باید توجه بشود دائماً با نهار عده داده میشود که در مرحله دوم کار شما درست میشود این مرحله دوم کی میرسد؟ بعد از آنکه توبه‌های مخصوصی در هر دستگاهی مستقر شد میرسد؟ کی میرسد این مرحله دوم؟ این چه انقلابی است که در آن از سرعت و قاطعیت اثر و خبری نیست باین مسائل باید دقت شود واقعاً این تبصره ۱۵ با نهایت لزومی که دارد با نهایت احترامی که برای شغل شریف قضای ما باید اذعان و اعتراف کنیم که يك تبصره ضد انقلابی است يك تبصره غیر انقلابی است اگر بمفاد انقلاب اداری توجه می‌کردیم هرگز از اینگونه مستثنیات بوجود نمی‌آوردیم برای اینکه امروز شما می‌گوئید بفضت اضافه شغل بدهید فردا ناگزیر منطق يك گروه دیگر را قبول میکنید پس فردا منطق يك گروه دیگری را قبول میکنید بالاخره

بیک نقطه‌ای میرسیم که میگوئیم برای فائق آمدن بر اینگونه مشکل اداری ناگزیر هستیم که يك قانون استخدام جدیدی داشته باشیم چطور شد که قانون استخدام احتیاج پیدا کرد که تجدید بشود همینطور روز اول آن قانون استخدام ضوابط کلی داشت ولی وقتیکه لازم آمد تغییری در آن بدهند در تمام چهار چوب تغییر ندادند يك گوشه را فشار دادند رفت بالا بکروز حقوق معلم رفت بالا بکروز حقوق قاضی بکروز حقوق پلیس و بالاخره روزی که نتوانستند حقوق را بالا ببرند گفتند اضافه کار میدهم بکروز نتوانستند اضافه کار بدهند گفتند اضافه شغل میدهم ۸۰۰ جوار حقوق پیداشد ۷۰۰ جوار مزا یا پیداشد ۸۰۰ جوار ردیف حقوقی پیدا شد مجبور شدند آنرا باطلش بکنند و قانون جدیدی بجای آن بیاورند امروز هم اگر آن استثناها در کار باشد و این رویه ادامه پیدا کند باز کار بهمین منوال خواهد بود بکار برای همیشه بعنوان اجرای يك اصل انقلابی بیاییم بر این مسائل فائق بشویم اصول و نظاماتی وضع کنیم که به هر کس در برابر وظیفه معین حقوق معین و مساوی بنا سایر کسانی که همان وظیفه را انجام میدهند بدهیم این میشود عدالت اجتماعی و این میشود انقلاب اداری، البته از يك جنبه‌اش بولی ما در راه متفرق کردن حقوقها هنوز هم حجره می‌کنیم ما در راه افزودن بر مشکلات استخدامی در حال حرکت هستیم من در این فرصت اجازه می‌خواهم به بعضی از مشکلات حوزه انتخابیه خود اشاره کنم البته این مشکلات شاید از بسیاری جهات جنبه استثنائی نداشته باشد و شهرها و مناطق دیگر هم مربوط باشد و از جنبه‌هایی هم ممکن است که ویژه منطقه مهاباد و اطراف آن باشد اولین موضوعی که باید مورد توجه قرار بگیرد خاصه اینکه در رقم‌های این متمم بودجه هم اعتباری معادل ۲۸ میلیون

بدستگاه وزارت اطلاعات تخصیص داده شده مسئله تبلیغات و رادیو است ما از اینکه دارای دستگاه رادیو هستیم چه منظوری داریم چرا دستگاه رادیو داریم مقصود این است که مردم را سرگرم کنیم؟ مقصود این است که مردم را در جریان حوادث و وقایع دنیا قرار بدهیم؟ مقصود این است که مردم را ارشاد کنیم یعنی اصول يك سیاست ارشاد ملی را بموقع اجرا بگذاریم؟ کدام يك از این مقصودها را داریم؟ البته آنطور که رادیو اداره میشود بیشتر مقصود اول یعنی سرگرم کردن است منتها در همین مورد هم باید عرض کنم که ما فقط گروه معدودی را سرگرم میکنیم (صحیح است) اولین دلیلش دلیل فنی است صدای رادیوی ما به آن نقاطیکه باید برسد و آنطور که باید برسد نمیرسد (صحیح است) این نکته‌ای است که شاید هر يك از شما در طی مسافرتها بیش از هر مسئله دیگری به آن برخورد کرده باشید شما همینکه چند کیلومتر از شهر تهران دور شدید رادیو اتومبیل خودتان را روشن میکنید دیگر صدای رادیو تهران و رادیو ایران را نمیشنوید و در بسیاری از موارد هر چه این بیج را میگردد صداهائی میشنوید که از فرسنگها دور از مرزهای ایران بخش‌وپراکنده میشود این مسئله‌ای است که باید مورد توجه قرار بگیرد این صداها بمردم تعلیم میدهد این صداها مردم را تحت تأثیر خودش قرار میدهد تأثیراتیکه ما از بعضی از آنها میخواهیم اجتناب بکنیم در همین شهر مهاباد صدای رادیوی ایران بزحمت شنیده میشود در صورتیکه صدای بسیاری از کشورهای دورد نزدیک بخوبی این منطقه را می‌پوشانند و بسیار صداهائی این منطقه را می‌پوشانند که بدست عمال مغرضی از خارج هدایت میشود (صحیح است) ما اعتباراتی برای این دستگاه می‌گذاریم بولی فایده‌منظور کردن این اعتبارات چیست؟ وقتی در شهرهای اندکی دور از تهران این صداها بگوش نرسد سابقاً در همین

شهر مهاباد دستگاه فرستنده کوچکی بوده است که اتفاقاً تا آنکه سیصد یا چهار صد وات بیشتر نبوده است معذک از لحاظ خصوصیات فنی طوری عمل میکرد که صدایش در آن منطقه بخوبی شنیده میشد این دستگاه در اصلاحات بعدی وزارت اطلاعات تعطیل شد در صورتیکه ضرورت قطعی دارد که بویژه شهر مهاباد یکی از پایگاههای بخش صدای ایران باشد (صحیح است) این مطلب را به این دلیل عرض میکنم که مهاباد و مناطق کردنشین جنوب، آذربایجان غربی و شمال استان کردستان از لحاظ طبیعت خفراقیائی و از لحاظ خصوصیات نژادی و زبانشناسی منطقه پهنابوری را تشکیل میدهد که فقط قسمتی از آن در خاک شاهنشاهی ایران قرار گرفته بنا بر این پیشه وحدت فرهنگی در اینجا وجود دارد که بسیاری از کسانی که گرداگرد وطن ما زندگی میکنند در منطقه غرب، آنها دوست دارند و میخواهند که صدای ایران را بشنوند و بویژه برنامه‌های محلی آنها مورد استقبالشان است (صحیح است) این نکته‌ها نباید کوچک گرفت ملاحظه کنید بسیاری از کشورهایی دنیاچه مبالغه عظیمی خرج میکنند برای اینکه در کشورهای دیگر چهار نفر شنونده رادیویی داشته باشند شما شاهد این هستید چه مبالغه خرج میکنند تا در کشورهای دیگر تعلیم زبان خودشان را بدهند منظور اینکه رادیوی آنها و صدای آنها را بهتر بشنوند و من عرض میکنم میلیونها نفر در خارج مرز غربی ما بلند صدای ایران را بشنوند در مرزهای جنوبی ما بلند صدای ایران را بشنوند یعنی اگر صدای ایران بگوششان برسد اولین رادیو و بیشترین رادیویی که گوش میدهند صدای رادیوی ما خواهد بود ما دریغ میکنیم که صدای خودمان را بگوش آنها برسانیم اهمیت مرکز فرستنده مهاباد از این نظر بیشتر است که ما با این صدا میتوانیم قسمتی از خاورمیانه را بیوشانیم فایده رادیو این است که صدایش در باید بگوش مردم برسد آنجا که درون مرز هستند وجه آنها که بیرون از مرز هستند البته کتمان نمیکنم که دستگاه وزارت اطلاعات در سالهای اخیر در این راه هم فدهائی برداشت و رادیوی اهواز را تقویت کردند چندین ساعت به برنامه‌های آن افزودند چرا؟ برای اینکه صدایش

برود در خارج از مرزهای ما شنیده بشود موجودیت ملت ایران سیاست ملت ایران بر دیگر مردمان هم آشکار باشد همین ضرورت عین این ضرورت چه در شرق و چه در غرب ایران وجود دارد در غرب ایران يك حساسیت خاص سیاسی وجود دارد باین دلیل آن رادیوی سیصدواتی با ۴۰۰ وات میباشد تقویت میشد نه اینکه برچیده میشد و امر زهم ضرورت دارد که با این مسئله توجه خاصی بشود يك شانس دیگری که برای مردم آن منطقه هست یعنی مردم شهرستان مهاباد و دیگر شهرهای نزدیک این است که بتوانند از برنامه‌های تلویزیون رضایه هم استفاده کنند من امیدوارم که سازمان ملی تلویزیون ایران باین موضوع توجه مخصوص معطوف بدارد و با ایجاد تقویت کننده‌هایی در محل‌های مناسب کاری بکنند که مردم و تعداد بیشتری بتوانند از برنامه‌های تلویزیون رضایه استفاده کنند قبل از اینکه از حوزه انتخابیه خودم خارج بشوم ناگزیر هستم به يك مسئله عمده توجه همکاران از جنمند را جلب کنم در اساسی این منطقه این است که از لحاظ اقتصادی ضعیف و فاقد توان است و مبیاست برنامه‌های مخصوصی برای احیاء این منطقه منظور بشود این نکته را از این نظر عرض نمیکنم که تخصیص برنامه‌های عمرانی در حجم زیاد برای این منطقه ضرورت کامل دارد بلکه از این نظر عرض میکنم که اگر روال تنظیم بودجه این باشد ما هیچوقت نمیتوانیم چنین برنامه‌هایی را بموقع اجرا بگذاریم برای اینکه هر موقعی صحبت از این میکنم که فلان جامدرسه میخواهد فلان جا رامیخواهد فوراً میگویند ما که اعتباراتمان محدود است از کجا کم کنیم به کجا اضافه کنیم ولی يك ضرورتی انقلابی ایجاد میکنم که برنامه‌های بزرگ بموقع اجرا در بیاید برای اجرای این برنامه‌ها باید راه‌حلهای جدیدی پیدا کرد يك دولت انقلابی آن است که برای مشکلات و معضلات راه‌حل نمونه و انقلابی پیدا کند والا اگر بگوئیم ما ۱۰۰ تومان داریم کم کم خرج میکنیم این دیگر دولت انقلابی نمیشود برای اینکه در کل راه‌حلی عمل میکنند هرگز با نادیده گرفتن انقلاب عبارت است از تحقق بخشیدن به امور لازم بهر قیمت و بهر وسیله (صحیح است) و انقلاب

عبارت از این نیست که مازاهای معمولی را طی کنیم و فقط لفظ انقلاب را بر زبان بیاوریم موضوع دیگری که ارزش و اهمیت فوق العاده‌ای دارد که مورد توجه قرار بگیرد مسئله ارقامی است که در اینجا بنظر همکاران ارجحند میرسد و مربوط است به وزارت آموزش و پرورش این ارقام نشان دهنده آن است که وزارت آموزش و پرورش به این دلیل که دچار کمی اعتبار بوده است در گذشته و اکنون هم هست ناگزیر شده است در گذشته قسمتی از اعتبارات مواد مختلف را برای تأمین حقوق قانونی معلمان به مصرف برسانند و از این راه دستگاه‌های مالی خود را دچار اشکالات فوق العاده‌ای کرده است بطوریکه ناگزیر سال گذشته اجازه خصوصی بموجب بنکی از تبصره‌های بودجه داده شد که وزارت آموزش و پرورش بتواند بر قسمتی از این تابسانانی مالی فائق بیاید و امسال هم بار دیگر بطوریکه ملاحظه میفرمائید اجازه داده شده است به وزارت آموزش و پرورش مبلغ ۲۷۰ میلیون ریال اعتبار ردیف ۵۱۱۱ را بابت تعهدات سال ۱۳۲۶ مصرف و به‌زینه قطعی منظور نماید ما حاصل توجه به این تبصره‌ها این است که دستگاه آموزش و

پرورش که قاعدتاً يك شاخه قوی اجرائی انقلاب آموزشی است از لحاظ اعتبارات به آن نحو تقذبه نشده است که حتی بتواند بمشکلات موجودش فائق بشود در کمیسیون این بحث شد که آیا اگر این مبلغ ۲۷۰ میلیون ریال پرداخت شود برای اینکه اعتبارات مصرف شده سابق را پرکنند مشکل جدیدی باقی نخواهد ماند؟ توضیح داده شد که معلوم نیست برای اینکه هنوز بررسی دقیق آن پایان نرسیده و هنوز معلوم نیست که واقعاً مشکلات کنونی دستگاه آموزش و پرورش به چه نحو و با چه مبلغ قابل حل است این یکی از آن نکاتی است که باید اشاره کرد در شأن انقلاب ایران و انقلاب آموزشی نیست ما قانون بسیار مهمی را بدست این وزارتخانه دادیم که اجباراً بلا اجرا مانده و آن قانون تعلیمات اجباری است به این مسئله باید بطور دقیق توجه کنیم که ملاحظه روز پرچم بیکار جهانی بایسواد را برافراشتیم و ما امروز میخواهیم که دین خودمان را نسبت به این وظیفه انسانی بطور کامل تری انجام

بدهیم امروز لایحه شناخته شدن خدمت وظیفه در امر بیکار با بیسوادی در دست بررسی و مطالعه است در چنین مرحله‌ای وقتی بررسی میکردند مسئولین امر گزارش دادند بعلمت اجرا نشدن قانون تعلیمات اجباری ماز اطفال لازم‌التعلیم هر ساله درصد به انبوه بیسوادان سابق اضافه میکنیم یعنی حجم بیسوادهای ما محدود نیست حجم بیسوادهای ما بعلمت عدم اجرای قانون تعلیمات اجباری در حال افزایش است و از یکطرف بیکار برای بیسوادی را کترش میدهم قاعدتاً باید قواین خودمان و دستگاههای اجرائی خودمان را برای اجرای این بیکار آماده کنیم و دیگر کودک لازم‌التعلیم تحویل بیکار خوبان فردا ندهیم این بسیار قابل توجه است در مورد برنامه آموزش و پرورش باید اذعان کرد که آن دقت و توجه لازم معمول نشده (صحیح است) اگر در ابتدای سال میدانستیم که این ۵ میلیارد کسر بودجه با مورد صرفه جوئی این يك رقم واهی است يك میلیارد هم بموجب اضافه اعتبارات و ۲ میلیارد هم بموجب گزارش بودجه میتوانستیم داشته باشیم جمعاً يك رقم ۸ میلیاردی در اختیار ما قرار میگرفت که البته همین رقم میتوانست مشکلات زیادی از دستگاههای

آموزشی را مرتفع کند اینکه در آغاز عرض کردیم رویه و تنظیم بودجه دست ما را بسته همین است گرچه ما هنوز نمیتوانیم بگوئیم که بودجه‌ای متناسب با دوران انقلاب تنظیم کرده‌ایم ولی بموجب بودجه‌های غیر انقلابی هم ما آنچه را که باید و شاید در مورد برنامه‌های آموزش منظور نکرده‌ایم موضوع دیگر این است که سیاست اقتصادی از نظر آموزش با خطر بسیار جدی روبروست توضیح میدهم که منظورم از سیاست اقتصادی در مورد آموزش و پرورش چیست؟ منظورم این است که ما در بسیاری از شئون اقتصادی و اجتماعی قبول کرده‌ایم که يك سیستم سرمایه‌گذاری مختلط داشته باشیم قبول کرده‌ایم که مثلاً مدرسه‌ها و بیمارستانها قسمتی بوسیله دولت سرمایه‌گذاری و تأسیس و اداره بشود و قسمتی بوسیله مردم ولی آن چیزی را که لازم بود در يك سیستم مختلط حتماً تعیین میکردیم این است که چه نسبتی و چه ضابطه‌ای باید وجود داشته باشد برای آن بخشی از مدرسه‌هایی که

يك يك دولت و با سرمایه دولت بوجود می‌آید و آن قسمتی که با سرمایه‌گذاری خصوصی بوجود می‌آید اگر ما این حد و مرز را تعیین نکنیم نمیتوانیم بگوئیم که سیاست اقتصادی در مورد آموزش را تعیین و تنظیم کرده‌ایم این مورد متأسفانه با دقت و بموجب يك نظام قانونی تعیین شده است و بدون دقت تعیین شده و آن این است که گفته میشود و اجرا میشود که ۸۰ درصد از دبیرستانها باید بوسیله بخش خصوصی بوجود بیاید و این آن سیاست خطرناکی است که عرض کردم که مسئله مدرسه‌های خصوصی امروز بصورت يك مشکل ملی درآمده و این مسئله باید هر چه زودتر مورد توجه قرار بگیرد قبل از اینکه این نظام قوانین عملی خودش را بر قانونگذاری تحمیل کند باید نظام ملی قوانین موضوعه خودش را در دستگاههای سرمایه‌گذار در امر آموزش تحمیل کند مدرسه‌های خصوصی به معنی واقعی مدرسه خصوصی نیست در بسیاری از موارد مالک این مدرسه مال دولت است ساختمان مال دولت است معلم مال دولت است معذک مدرسه، مدرسه خصوصی است و مردم به چنین مدرسه خصوصی مالیات میپردازند و آنهم مالیاتی که سال به سال افزایش پیدا میکند آنهم مالیاتی که از هیچ نوع ضابطه‌ای تبعیت نمیکند (صادقاً)

یکی از آنها را مثال بزنید که ساختمانش مال دولت باشد آقای صادق هست ولی اگر من اسمی را اینجا مطرح کنم ممکن است حمل بريك نظر خصوصی بشود حتی مقرراتی قبلاً وضع شد که بعضی از مدارس دولتی شکل خصوصی اداره میشوند مدرسه‌ای که سالها بوجود آمده بود مدرسه‌ای که سالها چرخش میگشت امروز با همان ساختمان و با همان پرسنل بدست اشخاص خصوصی اداره شده و بطور خصوصی اداره میشود این وجود دارد و اگر لازم شد و موردی پیش آمد بنام اشخاصی و مدارس میان خواهد آمد چون در شأن آن نیست که در جلسه علنی مجلس مورد بحث باشد اگر لازم شد نام آن مؤسسات را خدمتتان ارائه می‌دهم (صادقاً) ولی چنین چیزی نیست (بهر حال از قدیم گفته‌اند چراغی که به خانه ریوست به مسجد حرام است دستگاه آموزش و پرورش که به معلمان خود احتیاج دارد صحیح نیست که به این

معلمها اجازه بدهد که در دستگاههای دیگری مشغول کار بشوند اگر برای این است که اضافه حقوق و اضافه کار بگیرند چرا دستگاه وزارت آموزش و پرورش که خودش به وجود این معلمها احتیاج دارد این اضافه کار را به آنها نمیپردازد تا در مدرسه‌های دولتی بتدریس مشغول باشند (معزى) - معزى که به مدارس ملی معرفی میشود در قبالت شاکردانی است که بدان مدرسه معرفی میشوند) ابکاش آن معلم را نمیدادند و آن شاکرد را هم نمیدادند و این سیستم من در آوردی را بخود نمیدادند که مثل خوره بجان تعلیم و تربیت که جناب عالی از آن دفاع میکنید بیفتم می‌دانید نتیجه آن چیست نتیجه این است که هر سال بیشتر شایع میشود که مدرسه‌های خصوصی خوبند و مدرسه‌های دولتی فاقد ارزش تعلیم و تربیت است (معزى) دولت باید کیم کیم تمام همش توجه مدارس ابتدائی باشد) من هم راجع بهمین سیاست دارم صحبت میکنم شما مرا به همان حد و مرزی که می‌خواستم میرسانید و اتفاقاً من این نکته را بخصوص از جناب عالی تعجب میکنم دلیلش هم این است که در حال حاضر ما يك تبصره‌ای در کمیسیون‌ها داریم و البته این تبصره داستان

خیلی مفصلاً دارد موضوع این تبصره این است که اجازه داده شود که این مدرسه‌ها بتوانند قسمتی از درآمد اختصاصی خودشان را در سبیری که قانون تنظیم کرده بمصرف برسانند در این تبصره اگر خاطر تان باشد يك اصلاحی کرده بودند به این معنی که تا موقعیکه مدرسه تمام شرایط را نداشته باشد از تشکیل آن خودداری بکنند منظورم از تمام شرایط عبارت از این بود که دبیر و اجد شرایط داشته باشند و یکی از کسانی که با این قسمت مخالفت میکرد خود شما بودید که با منطقی که به اعتقاد من صحیح بود یعنی اگر ما بخواهیم همه شهرها و بخشها را به این دلیل که دارای معلم لیسانه واجد شرایط نیستند از داشتن مدرسه منع کنیم بسیاری از این نقاط برای سالهای طولانی موقوف نخواهند شد که مدرسه داشته باشند و من درست بزر همینجا است که میبینیم وقتیکه ما معلمین واجد شرایط را این حد نیاز مند هستیم که حتی تجویز میکنید که جلوی توسعه مدرسه‌ها را بگیرند

چطور است آنوقت دستگیره آموزشی و پرورش سیاستها را القا میکنیم که تمام معلمهای ارزنده از آن پراکنده و دستگیره های خصوصی میروند این سیاستی است که میخواهم در اینجا به آن توجه شود این سیاست آموزشی است که این بویه را ایجاد کرده که کادرهای زنده و ارزنده آموزش و پرورش اینها در خدمت پول مشغول بشوند و این سیاست صدمات و زیان آن در خانواده ها است و سبب میشود که تبعیض زواج پیدا کند و مدرسه های دولتی از حیثیت و اعتبار بیفتند آموزش و پرورش يك مجموعه کاملی است از دبستان و دبیرستان و اینها از هم قابل تفکیک نیستند ما نمیتوانیم بگوئیم تنها دبستان میسازیم و دیگر دبیرستانها را به آن کیفیت مورد نظر قرار نمیدهیم این صحیح نیست دبیرستان موقعی کامل است که پشت آن دانشگاه یا شغل وجود داشته باشد و دبستان موقعی کامل است که تکلیف فارغ التحصیلان دبستان روشن باشد یا برای آنها کاری آماده بشود یا برای تحصیل آماده گردند دبستان و دبیرستان يك واحد و يك مجموعه غیر قابل تفکیک است آنچه را که من مورد انتقاد قرار میدهم همین نکته است که میخواهند این مجموعه کامل را دچار تفکیک کنند این تفکیک میدانید چه معنی دارد یعنی اگر ما توانسته بودیم مفاد قانون تعلیمات اجباری را بموقع اجرا بگذاریم و تمام اطفال لازم التعلیم را از مزایای آموزش و پرورش برخوردار کنیم آن وقت آنها را بر سر يك دوراهی قرار میدهم این دوراهی عبارت از آن است که آنها نیکه پول دارند یا آنها اجازه میدهم که در مدرسه های خصوصی به تحصیل مشغول شوند و راه خودشان را بطرف گروههای بالای اجتماع باز کنند و آنها که پول ندارند محکوم به ترك تحصیل هستند و بطرف مدارس میروند که راهی به طرف گروههای بالاندازند (پزشکیور - طبقه جدید) این تبعیض جدید و ایجاد جامعه طبقاتی جدید است که ما به پیروی از انقلاب شاه و ملت از آن گریخته ایم و مرزهای این تبعیض طبقاتی را در هم شکسته ایم چون من این مطلب را برای اولین بار نیست که عرض میکنم بارها گفته ام و این یکی از اصولی است که جزئی پیمان اینست با قاطعیت به آن ایمان دارد

که سیستم آموزشی شکل جامعه فردا را تعیین میکند و اگر این سیستم بر اساس پول طبقه بندی بشود جامعه آینده لامجاله بر اساس تبعیض و امتیاز طبقاتی تقسیم خواهد شد (صحیح است) بعضی اینطور استنباط میکنند و گمان میکنند که من میگویم هر کس که می رود توی دبستان حتماً باید از دانشگاه بیرون بیاید این عرض را نمیکتم از دبستان به نسبتی بدبیرستان میروند این نیست نباید بر اساس ضابطه پول تعیین شود این نیست نباید بر اساس ضابطه استعداد و قابلیت باشد یعنی اگر يك روستا زاده نشین دارای آن استعداد است که بعد از دبستان بدبیرستان برود باید راه برایش باز باشد و يك طریق خیلی آسان و آتیم این که شهر به دبیرستان را بتواند بدهد (مهندس ارفع - هیچکس مخالف این اصل نیست) من خوشوقتیم که هیچکس مخالف این اصل نیست ولی تعجب میکنم که چرا بموجب مقررات برنامه چهارم اجازه داده شده است که ۸۰ درصد از توسعه دبیرستانها به بخش خصوصی موکول شود آیا نمیشود راه حل عاقلانه تری انقلابی تر و عادلانه تر برای این امر پیدا کرد که کمتر میرعلاء - بخش خصوصی کنترل میشود) شما قبول میکنید که مردم پول دارند و میتوانند مخارج تحصیل فرزندان را بپردازند اگر در نزد مردم چنین درآمدی را سراغ دارید که میتوانند مخارج تحصیل فرزندان را بپردازند این نماینده اینست که شما در اجتماع گروهی را سراغ دارید که آن میتواند درآمدی دارد که میتواند قسمتی از هزینه آموزش و پرورش را بپردازد چرا مانعاید بموجب قوانین يك سیستم بیمه عمومی ایجاد بکنیم هر کس میزان درآمدش به آن سیستم بیمه بتواند پول بپردازد نافرزدان این مملکت چه آنها که دارای بدران پولدار هستند چه آنها که پول ندارند یکسان بتوانند از مزایای هر گونه آموزشی برخوردار باشند (سادی) - اینها که میفرمائید در عمل میشود هر وقت عمل شد اینجا سیاستگراری خواهد شد ولی شما بفرمائید کجاست ما برای توسعه دبیرستانها غیر از تکیه کردن بجمعیت حاصل راه دیگر هم داریم نه مالیات فرهنگی نه بیمه عمومی فرهنگی هیچیک از این راهها تا این دقیقه ای که من

اطلاع دارم مورد مطالعه قرار نکرده معلوم نیست از چه مدلی و از چه سیستم آموزشی تبعیت میکنیم حتی کشورهایی که از سیستم سرمایه داری برخوردار هستند در بسیاری از قسمتهای مملکت خودشان يك نوع مالیات فرهنگی میگیرند و بازای آن مالیاتی که میگیرند افراد مجانی تحصیل میکنند آنچه که ما میباید دنبالش باشیم عدالت اجتماعی است و این آن چیزی است که معنی و مفهوم انقلاب اجتماعی ایران را تشکیل میدهد ولی ما راههایی را میرویم که نه تنها عدالت اجتماعی را نامین نمیکند بلکه موجودیت دستگاه آموزش را داود متلاشی میکنند شما اطلاع دارید چه بسیار دبیران لایق و دانشمند و ارزنده بر اثر این سیاست خود را باز نشسته کرده اند و در مؤسسات خصوصی کار میکنند آ با سالها در این مملکت هزینه شد که معلمها بروند پرورده بشوند چرخ دستگاه آموزش و پرورش گشت که اینها تجربه بیاموزند و حالا که بیایان این راه رسیده اند بخدمت دستگاههای خصوصی و بخاطر پول و برای تحمیل به محصل بخدمت مشغول باشند هرگز چنین نیست اتفاقاً به نکته حساسی اشاره فرمودید که ما میخواهیم دبستانها را تجهیز کنیم و این دلیل کار بکار دبیرستانها نداریم این صحیح نیست دبستان بدون دبیرستان يك مجموعه ناقصی است اینها باید بهم راه داشته باشند و اگر ما میخواهیم که يك مرز بگذاریم که از آن فقط با گذرنامه اسکناس بشود عبور کرد کار باطلی است و موجب جامعه طبقاتی خواهد شد شما میخواهید فردا در این مملکت یکی بگوید که من بر تو امتیاز و شرف دارم بدلیل اینکه توی مدرسه خصوصی درس خواندم توی مدرسه ای درس خواندم که هم صبح و هم بعد از ظهر کلاس بود توی مدرسه ای درس خواندم که همه برنامه را تعلیم میدادند علاوه بر برنامه مدرسه برنامه اضافی هم تعلیم میدادند اما تو در مدرسه ای تحصیل کرده ای يك روز صبح میرفتی يك روز بعد از ظهر آن موقعی که من داشتم درس زیادتری میخواندم تو توی کوچه ها تیله بازی میکردی آیا میخواهید بطرف چنین جامعه ای بروید مسلماً نه پس این سیاست آموزش غلط است دستگاههای آموزش و پرورش در مورد این سیاست نباید آفندز کوشا باشند که لاف اول آنچه متعلق بخودشان هست از دست دهند بسیاری از این مؤسسات خصوصی بسیاری

از این کلاسها که وجود آمده است یا نمیتوانست در همان مدرسه سابق وزیر نظر دولت وجود بیاید در بسیاری از اموارد میتوانست ولی سیاست این است که این قسمت را متلاشی بکنند این سیستم خصوصی را جناب عالی میفرمائید نظارت میشود بفرمائید معلم از کجا میاید این چه سیستم خصوصی است که برای خودش پرسنل ایجاد نمیکند اگر يك سیستم نظارت شده ای بود حق این بود که اول اجازه میدادند دانشرای خصوصی بوجود بیاید که معلم تربیت کنند که معلم های شما را در اختیاران باقی بگذارند برای مدرسه واجب تر از معلم چه چیز میتواند باشد اول معلم سیستم خصوصی را تربیت کنید بعد هم آطور که شما میفرمائید واقعیت پیدا میکرده که در نظارت معمول میشد آن وقت این مدرسه ها کار خودشان را میکردند در مورد سیاست آموزش و پرورش اساساً جای تعجب و جای وحشت بسیار است ما صحبت از يك نظام برنامه ای میکنیم در موقعی که همین دولت بودجه برنامه ای خودش را ارائه میکرد صحبت از نظام برنامه ای میکرد یکی از اصول متقن برنامه دولت انکابویه نظام برنامه ایست میخواهیم يك کمی این نظام برنامه ای را با هم بشکافیم به بینیم چیست نظام برنامه ای از جهت مالی یعنی اینکه اعتبارات مملکت چه در بخش عمومی چه در بخش خصوصی مقدار محدودی است باید بر اساس الاهم فالاهم بمصرف برسد وقتی يك کشوری میگوید من نظام برنامه ای دارم یعنی سرمایه گذاری زائد و بی معنی را هم جلوش را میگیرند و سرمایه گذاری خصوصی را بمسیر صحیح هدایت میکنند باز بموجب همین مطالبی که عرض کردم هر برنامه ای که بخواهد در يك کشور که نظام برنامه ای داشته باشد بموقع اجرا در بیاید میسایست از استانداردهای معینی تبعیت بکند یعنی از این جهت هیچ فرقی نیست چه مؤسسه خصوصی بخواهد سرمایه گذاری بکند چه دولت بخواهد سرمایه گذاری کند از لحاظ مؤسسه ای که وجود میآورند از لحاظ صرف اعتبار باید مشابه باشند یعنی اگر دولت در يك کشوری صلاح نمیداند که مر بسخانه لو کس بسازد و این کشور نظام برنامه ای دارد بخش خصوصی هم حق ساختن مر بسخانه لو کس را ندارد اگر دولت صلاح نمیداند که مدرسه لو کس بسازد و از نظام برنامه ای تبعیت میکند

بخش خصوصی هم نباید مدرسه لو کس سازد و منطق هم خیلی آشکار است باین دلیل میگویند این اعتبار که میخواهید صرف ساختن سنگ و انواع واقسام تربیانات دیگر بکنید آنها را بشود يك مدرسه دیگر ساخت يك واحد فرهنگی دیگر بوجود آورد حالا خواه اینکه تو بخش خصوصی باشی یا اینکه من بخش دولتی هستم فرق نمیکند اختلاف نباید باشد برای اینکه از يك نظام برنامه‌های منبعت میشود مدرسه‌های خصوصی جدید و نوظهوری که با وسائل لو کس ساخته میشود آیا نظارت میشود؟ میفرمائید لو کس نیست مطابق استاندارد ساخته شده آنوقت بگوئید که شهریه زیاد گرفتار چی است اگر شهریه زیاد میگیرند بدلیل اینکه لو کس است نظام برنامه‌ها شما کجا است؟ اگر مطابق استاندارد شما ساخته‌اند ولو کس نیست زیاد پول گرفتن برای چیست؟ این را روشن کنید من نمیگویم بخش خصوصی سرمایه گذاری نکند بکنند اما ضوابط عمومی را رعایت بکنند، مصلحت عمومی را رعایت کند استانداردها را رعایت بکنند، صرفه جوئیهای لازم را رعایت بکنند باین ترتیب نباید تفاوت فاحشی باشد بین مخارج سرانه يك محصل مدرسه خصوصی یا مخارج سرانه يك محصل مدرسه دولتی و اینها نباید تفاوت فاحشی داشته باشند آیا میتوانید بگوئید نظام برنامه‌ای این تعادل را برقرار کرده؟ منکه گمان نمیکنم یکبار دیگر در ارقام این بودجه به پرازنهائی برمیخوریم که در داخل آنها نوشته شده است کمک و این کمکها خیلی معنی دارد این پرازنه‌ها خیلی زیاندار و گویا است یا در برابر مؤسسانی قرار میگیرد که این مؤسسات بموجب قوانین خاصی بشکل بازرگانی اداره میشوند و این مؤسسات چون بشکل بازرگانی اداره میشوند بخودشان اجازه میدهند که اگر فرض کنید يك مشترك برق یا تلفن ۵ دقیقه پولش را در برتر پرداخت سیمش را قطع میکنند و حتی در شهرهائی دیده شده است که اینها سیم مدرسه‌ها را قطع میکنند وقتی از آنها میپرسند چرا؟ مگر شما يك مؤسسه دولتی هستید پس چرا برق مدرسه را قطع میکنید میگویند ما مؤسسه بازرگانی هستیم و

فقط پول را میشناسیم (فرهادپور) - برای اضافه حقوق مدیر عامل است و بعد در مقابل بودجه این دستگاهها ملاحظه میکنید مینویسند که؟ کمک، یعنی دستگاههای بازرگانی است اول اصل بازرگانی اینست که سود بدهد و دستگاه خودش را بگرداند و توسعه خودش را تأمین کند معذک ما رقم کمک را مبینیم شتر مرغ را گفتند پیر گفت شترم اینها را هم وقتی میگوئیم برق مدرسه را قطع نکن میگوید من بازرگام (مصطفوی) - بسیار صحیح است (وقتی میگوئید بازرگانی میگوئید مرغ، وقتی میگوئید حالا که يك مؤسسه بازرگانی هستی سود دیده و دستگاه خود را اداره کن میگوئید نه، کمک کنید این شتر مرغها را باید يك جوری حل کرد، اینها نظام مالی مملکت را دارند بهم میریزند شما رقم بودجه را ملاحظه کنید قریب ۳۰۰ میلیارد رقم کل بودجه مملکت است ولی آن رقمی که تصویب کردیم ۹۰ میلیارد از ۳۰۰ میلیارد بودجه مملکت بود این تنها از نظامات مالی و از مقررات ناظر و منظور نظر قوه مقننه تبعیت میکند گفتید آنها چی هستند؟ بازرگانان کمک بگیر هستند و مؤسسات بازرگانی و مؤسسانی که برای خودشان مقررات مخصوص دارند چون مقررات مخصوص دارند بودجه آنها يك جا بعنوان کمک به آنها پرداخت میشود تا مطابق مقررات مخصوص خودشان که از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی است بمصرف برسانند این صحیح است ولی در این متمم بودجه يك پرازنه کمک جدید پیدا شده آخرین رقم با شماره ردیف ۵۹۱۳ رفاه اهالی جنوب شهر تهران توی پرازنه کمک در اینجا منظور این نیست که قبلاً مؤسسه‌ای بوده است که مقررات خاصش بتصویب قوه مقننه رسیده است و به این دلیل حق دارد که بودجه خودش را بکجا پرداخت کند و مطابق رويه خاص خودش هزینه کند در اینجا کلمه کمک مبین اختیارات است یعنی این مبلغ در اختیار دولت گذاشته میشود تا بعداً مقررات خاصی وضع کند و بموجب آن مقررات هزینه کند این صحیح نیست این را نمیشود گفت يك مملکتی که دارای قوه قانونگذاری و دارای چشم نظارت محاسباتی است این مقررات مال چنین مملکتی نیست این اختیارات است خیلی کار آسان است گفتند بودجه را

بنویسند و جلوی آن هم بنویسند کمک بعداً هم يك تصره اضافه کنید که بموجب آئین نامه‌هایی که بعداً خودمان خواهیم نوشت خرج میکنیم این رويه غلط است این رويه مخالف آن نص صریح آئین نامه مجلس است که میگوید منظور از بررسی بودجه این است که هر قلم را ببینید که آیا تطبیق دارد با مقرراتی که قلاوضع شده یا نه آن ارقامی از درآمد که بموجب مجوزهای قانونی قبلی است آن صحیح است آن ارقام هزینه‌ها که بموجب مجوزهای قبلی است آن صحیح است غیر از این صحیح نیست ما داریم در اینجا رويه‌های غیر از رويه‌های معمولی اختراع میکنیم يك رقمی را میگذاریم میگوئیم خرج کن توی پرازنه مینویسیم کمک بعد بموجب مقرراتی که نداریم و میگوئیم خودت بنویس، این نشد قانون صریح، این نشد تصویب بودجه چه عجله‌ایست برای این کار يك مؤسسه را مأمور بکنید رفاه اهالی جنوب بسیار هدف صحیح و بسیار هدف پسندیده است هیچ کاری در تهران هم واجب‌تر از این نیست این صحیح است که حتماً اهالی جنوب در رفاه بسر ببرند يك مؤسسه‌ای را مأمور این کار بکنید قانونش را بیاورد بررسی شود تصویب برسد تمام که شد بیاید بودجه و اعتبار برایش بگذارید تصویب کنید چه اشکالی در این مکانیزم هست که ما این رويه‌های غیر محدود را تصویب کنیم سرعت عمل آیا لازم است که این فصل سرعت عمل را ما بشکافیم من فقط بيك مورد اشاره میکنم در برنامه سوم این کشور يك شبکه راههای اسفالت و خاکی برای آذربایجان غربی در نظر گرفته شد در برنامه سوم ساخته نشد در برنامه چهارم منظور شد سال اول گذشت ساخته نشد اکنون که زمستان است فصل ساختمان نیست روی صلاح اندیشی مقامات انتظامی ناگرب شدند که حالا راه مهاباد - سردشت و مهاباد - خانه ساخته شود (سمیدی) - اگر اجرا بشود جای شکر است (الته) اگر بشود جای شکرش باقیست ولی آیا اسم این مکانیزم را میگذارید سرعت عمل؟ بسیاری از قوانین که در اینجا گفتند باید فوری باشد و سرعت عمل لازم دارد سر نوشت آنها را دنبال کنید هنوز در بسیاری از این کمیسیونها خوابنده رخاک میخورند اما آن چیزی که از همه این چیزها لازم‌تر

است نظارت دقیق بزقانه محاسبات عمومی است قانون محاسبات عمومی این در موعدهی که در قانون بودجه سال گذشته تصویب شده بود در برتر بمجلس داده شد و هنوز هم آن سرعتهی که باید در کارها باشد و ما در بعضی کارها مبینیم در مورد بررسی قانون وجود ندارد پس سرعت عمل اینجا مطرح نیست در اینجا ایجاد يك رويه‌ای مطرح است که فراهم اجازه بدهد که يك مؤسسه دیگری بیايد در ارقام بودجه برای فروش فصلی ساز بکنند يك ردیف باز بکنند بدون اینکه مجوز داشته باشد بعد میگویند مجوزش کجا است میگویند خیلی خوب کاری ندارد همان کاری که در متمم بودجه ۲۷ کردید حالا هم بکنید يك تصره بگذارید این میشود مجوز و این صحیح نخواهد بود در همین ارقام يك پرازنه دیگری مبینیم عنوان نخست وزیري سازمان مرکزی تعدادی کشور ۲ میلیون ریال توی پرازنه نخست وزیري من نمیدانم این پرازنه نخست وزیري توجه همکاران ارجمند را جلب کرده است بانه که چرا نوشته شده است نخست وزیري بدلیل اینکه مجوز قانونی نداشته است اینکه میگویم مجوز قانونی ندارد صحیح است نمیخواهم بگویم وجودش لازم نیست باغملش صحیح نیست بلکه وجودش در عین ضرورت است عملش هم انشاء الله خیلی صحیح است اما مجوز قانونی ندارد و ما هم اینجا نشسته‌ایم که ببینیم نظارت بکنیم چه کاری با مجوز قانونی انجام میگیرد و چه کاری بدون مجوز قانونی و با زبان رقم ۱۵۶ ایجاد يك اشکال بزرگی میکند این سازمان مرکزی تعاون کشور نزدیک دو سال است دارد کار میکند دو ساله فرصت بود که اساسنامه‌اش نوشته شود و تصویب مجلس برسد در این دو ساله حتی ممکن بود اساسنامه مورد تصویب هم قرار بگیرد ولی متأسفانه در حال حاضر مبینیم که هنوز يك رقمی تصویب مجلس میرسد که دارای مجوز قانونی نیست ناگرب این اعتبار را در برتر بطور غیرعونه و شاید غیر معمولی عطف داده شده است بواحد نخست وزیري اما حالا که صحبت سازمان مرکزی تعاون کشور شد لازمست چند کلمه‌ای هم راجع سیاست تعاونی کشور اشاره بکنیم مبینیم این سازمان قاعدتاً چون هنوز اساسنامه ندارد و ما نمی‌توانیم چیزی

بگوئیم چیست؟ فاعداً این سازمان باید برای نظارت و خط مشی سیاست تعاونی کشور بوجود آمده باشد فاعداً معلوم نیست که این وظیفه‌اش باشد یا وظیفه دیگری دارد چون اساسنامه ندارد ولی ببینید این سیاست تعاونی کشور یا آنچه که بموقع اجرا گذاشته شده تطبیق معقولی دارد یا ندارد اساس سیستمهای تعاونی بر این اصل متکی است که مصرف کننده فاصله کوتاه تری با تولید کننده پیدا کند و در نتیجه بتواند آنچه را که مورد نیاز او هست با بهای ارزاتری بدست بیاورد این اساس سیاست تعاونی است در هر جای دنیا که این سیاست مطرح شده که مصرف کننده با واسطه هر چه کمتر و با خدماتی که بطور مجانی و افتخاری انجام میگیرد اجناس مورد نیاز خودش را از تولید کننده تحویل بگیرد و بدست مصرف کننده نهائی برساند و اما ما در این کشور یک روش جدیدی بوجود آورده ایم که روز اول اندکی غیر معمولی بنظر میرسد و امروز که مدتی از اجرای آن گذشته بطرز عجیبی غیر معقول بنظر میرسد ما آمده ایم تعاونی توزیع بوجود آورده ایم یعنی همان طبقه‌ای را که در سیاست تعاونی میخواهیم محدود نکنیم و بتدریج حذف نکنیم مورد حمایت قرار داده ایم و روز بروز داریم آنرا کردن کلفتترش میکنیم (صحیح است) چه کسانی اجناس را گران کرده اند چه کسانی اجناس را احتکار کرده اند اینها توزیع کننده‌ها بودند کشاورز بدبخت که یک پستوندارد که بقدر نیازمندی سال خودش جنس نگهداری بکند اینها بودند که سالها از طریق احتکار و از طریق سود انحصاری و در آمد انحصاری زندگی میکردند فراموش کردید موز را به چه قسم با این مملکت وارد میکردند و بچه قسم بمن و شما میفرخواستند (صحیح است) این یکی از بازارترین نمونه‌های سود انحصاری است یک عده توزیع کننده در اختیارشان قرار گرفته بودند و بهر قیمتی که دلشان میخواست میفرخواستند بر تقال و هندوانه و تمام ما بحتاج زندگی که شما میخواهید همین طور است اگر میخواهید یک نمونه داشته باشید یک چرخ کوچک یک توبره کوچک بدست کسی بدهید که بدون نظارت میدان دار برود بر خیابان بفرود بیاید سبب زمینی

باشد هندوانه بابر تقال با خر بزمه هر چه باشد یا میگذاردند (دکتر اسفندیاری - امکان ندارد) ما میخواهیم این طبقه کم کم وجودش از بین برود مصرف کننده یک تفاس مستقیمی پیدا کند با تولید کننده و لسی درست سیاست تعاونی کشور در مسیری قدم برداشت که این طبقه انحصارگر این طبقه احتکار کننده مورد حمایت قرار گرفت و روز بروز دارد قویتر میشود سال گذشته آزمایشش را در مورد پخش بر تقال دادیم امسال را هنوز خبر ندارم سال گذشته مبارزه و جنگ در گرفت بین تولید کننده واقعی و توزیع کنندگان سابق یک شرکت تعاونی تولید با باغهای مرکبات خورده پس تشکیل دادند که جنسشان را بسته بندی بکنند و برسانند به بازار و یک شرکت هم تشکیل دادند برای اینکه آنها را ورشکست کنند و در کنار آن ده‌ای که تعاونیهای تولید گذارند یک چادری زدند و تعاونی توزیع دایر کردند و سه بهایی ارزاتر آنقدر فروختند تا آنها را از میدان بدر کردند این یک صحنه‌ای از تعاونی کشور بود که این سازمان وجود داشته و وجودش هم آنقدر ضروری بوده که بدون مجوز قانونی پدید آمد نتیجه کارش این است که سیاست تعاونی توزیع را تقویت بکنند و موجودیت قانونی هم با آن بچوی است که بعضی رسانند یک رقم هم در متمم بودجه دارد دو میلیون ریال این کار صحیح نیست و این روبره درستی از لحاظ قانون گذاری نمیتواند باشد در صورتیکه این سازمان یک سازمان ضروری است آن سازمانی است که باید بر خط مشی تعاونی کشور نظارت بکند اگر یک خط مشی اجتماعی است یک قانونی برایش تنظیم میگردید و یک قانون درستی می‌آوردید و تصویب کمیسیونهای مجلسین میرساندید میشد یک سازمان صحیح و هر رقمی که مصلحت بود و برایش لازم بود میگذاشتید چرا ما اصرار داریم که حسن نیتمان را در راه ایجاد روبره‌های غیر اصولی بکار ببریم میدانید کارهای بد از کجا شروع میشود؟ از اولین گسام اشتباه شروع میشود هیچ ناسامانی بزرگی نیست که یک آغازی نداشته باشد یک آغاز کوچک و یک اشتباه کوچک که از روز اول قابل جلوگیری بوده و لسی یا گفته‌اند

ندیدیم یا گفته‌اند مصلحت فوری و کار را از مسیر غیر قانونی انجام دادند وقتی سنگ اول را کج نهادند تابه که کاشان کج خواهد رفت اگر واقعا یک موجباتی بود که اینهمه روبره‌های غیر اصولی صحیح بود ولی وقتی موجبات حقیقی وجود ندارد چرا ما این سنگهای نامناسب را بکار ببریم چرا این پایه‌های نادرست را میگذاریم این درست نیست در بعضی از این نبره‌ها نکات و مطالبی هست که باید با آن اشاره کنیم البته وارد محتوی خود نبره‌ها نمیشویم در بحثی که خواهم کرد در نبره هفته ما وزارت امور خارجه اجازه داده‌ایم که مبلغ شصت میلیون ریال برای تهیه محلها و نمایندگیهای کنسولی و سیاسی در خارج از کشور از طریق وام از بانک مرکزی بدست بیاورد و هزینه بکنند و اقساطش را در طی ده سال در بودجه‌اش منظور بکنند بعقیده من این کار با آبروی مملکت سروکار دارد و ساختمانهای کنسولی که باید آبرومند باشد و جایی که شایسته است باشد و هیچ جای نرودید در این مطالب نیست بسیار هم لازم است که چنین نبره‌های و یک چنین مجوزی وجود داشته باشد ولی من در اینجا میخواهم - نظر همکاران ارجمندم را نسبت به نکته‌ای جلب بکنم شاید هر یک از آقایان این را شنیده‌اید که رقم بزرگی از بودجه وزارت آموزش و پرورش در این مملکت برای پرداخت اجاره بها بمصرف میرسد در هر شهر کوچکی همان مؤسسات بانکی که در آن شهر هستند میتوانند اغتیار لازم را بعنوان وام در اختیار دستگاه آموزش و پرورش بگذارند که دستگاه آموزش و پرورش در آن شهر مدرسه بسازد و اقساط را از همین محل اجاره بها بپردازد سالها است که این مسئله مورد توجه بسیار قرار گرفته با آن توجه کردند اگر بطور کلی قابل اجراء نباشد بمقدار زیادی قابل اجراء هست و اگر قرار باشد که ما ارقام جدیدی و اقساط جدیدی در بودجه‌های آینده وزارت آموزش و پرورش پیش بینی و منظور بکنیم شاید این کاملاً قابل اجراء باشد که وزارت آموزش و پرورش هم‌زمان بگیرد و از محل اجاره بها کتونی و مازادی که به درجه آن و در آینده افزوده میشود این وام را مستهلک بکند اما ببینیم که چنین کاری نمیشود مدرسه‌هایی که

کودکان این مملکت باید در آن درس بخوانند غالباً در مکانهایی است که فاقد موارد بهداشتی است و این کودکان در هر زمستان در این خانه‌های نیمه‌خروبه تهدید عمرک میشوند و جریبان این امر به نمایندگان و وزارت آموزش و پرورش میرسد چطور در این مورد میتواند راه حلی پیدا کنند اما چرا برای ساختن مدرسه‌ها از این اصل استفاده نمیکنند سال گذشته برای ساختن بنسای جدید نخست وزیر از همین فرمول استفاده کردند امسال برای ساختن بناهای مورد نیاز وزارت امور خارجه از این راه استفاده کردند پس پیشنهاد ساختن مدرسه‌ها از این راه چرا در بودجه اجمال مانده است از همین طریق استفاده کنید و آن مدرسه‌ها را هم از این وضع فلاکت بارتجات بدهید در مورد نبره ۸ که بدولت اجازه داده میشود هزینه مجامع بین المللی را بپردازد نکته‌ای هست که باید توجه همکاران محترم را جلب کنم البته شرکت در مجامع بین المللی بسیار صحیح است چه سیاسی باشد چه علمی کاری است ضروری و لازم است در مجامع سیاسی که با حیثیت کشور و با روش‌های سیاسی مملکت ارتباط پیدا میکنند و در مجامع علمی با روش‌های علمی مملکت ارتباط پیدا میکند اگر بخاطر آن باشد در همین نزدیکی بود که ما مبلغ یازده میلیون تومان اعتبار حق عضویت و کمک به مجامع عمومی را تصویب کردیم یعنی اجازه دادیم که دولت از درآمد عمومی برای شرکت مؤسسات مختلف در مجامع عمومی یازده میلیون تومان منظور بکنند این صحیح است ولی من یک چیز را میخواهم بزرسم استفاده ما از این مجامع بین المللی چه بوده در آن قسمتهای علمی آیا یک قسمت فعال بوجود آمده است که از مجامع علمی بطرز دقیق استفاده بکنند از تجربیات آنها، از آمار و اطلاعات آنها بهره برداری صحیح بکنند من امیدوار هستم مقامات مشول در این مورد یک توضیح واقعی وقانع کننده بدهند این هنر نیست که ما بفلان مجمع درجه اول علمی یا بفلان مجمع تحقیقات فضای حق عضویت بپردازیم مهم اینست که ما دقیقاً با این مجمع در تماس علمی و تحقیقاتی باشیم و از ثمرات تحقیقات آنها استفاده بکنیم و از نتایج این کار مطلع باشیم این مهم هست بعضی مجامع بین المللی که ما حق

عضویت بنا آنها میبرد از رسم کمیته‌های آنها را میبرد از رسم پرونده‌های آنها خاک میخورد و حتی مجریان امور اطلاع ندارند که اینها بورس دارند و میتوانند در اختیار دانشجویان و محققین و دانشمندان بگذارند این موارد هست من امیدوارم که يك توضیح بفرمایند و توضیح قانع کننده به مجلس بدهند که مادر ازاء پرداخت ۱۱ میلیون تومان در سال چه استفاده‌ای از این مجامع بین المللی میبریم در مورد مجامع سیاسی و آنچه که مربوط به سازمان ملل متحد و شعبات وابسته بآن است سخنی نمیگویم ولی جادارد که در آنجا هم نماینده دولت ایران کوشش فوق العاده‌ای بخرج بدهد تا حقوق ملی ماسیاسی ما تاریخی ملت ایران در هر يك از این مجامع آنطور که شایسته و بایسته است حفظ شود (بانو تربیت این را که میکنند همه مطالعه میکنند که نماینده ایران در خارج بآن اندازه که لازم است همیشه دفاع میکنند از منافع ملی ما) البته در این موردی که سرکار خانم اطلاع دارند و ذکر میکنند جای سیاست و قدردانی بسیار است ولی در موارد بسیار شده است که ما اعلامیه‌های اینگونه محافل و مجامع را دیده‌ایم که در آن بعضی از شرکت کنندگان بموضوعات مجلس و سیاسی خودشان اشاره کرده‌اند و ما متقابلاً از ذکر حقوق سیاسی ملت خودمان کوتاهی کرده‌ایم من در این مورد پیش از این نمیخواهم بگویم ولی اصولاً مسئولان دولت هستند که باین نکات پاسخ روشنگری خواهند داد در مورد تبصره ۸ بيك گزارش اجمالی و چندسطری اکتفا نکنند و در اینجا واقماً يك کارنامه‌ای را ارائه بدهند که ما بدانیم چه استفاده‌ای از این مجامع بین المللی میکنیم که موجب سیاست‌گذاری بسیار است مورد دیگر تبصره‌ای است ناظر به هزینه‌های مربوط به کوی دانشجویان ایرانی در پاریس در این مورد تبصره‌ای که هست جدیداً مجوزی میدهند که میتوانند آن قسمت از اعتبار دولت که برای ساختن کوی دانشجویان ایرانی بمصرف رسیده است اسنادش به هزینه قطعی منظور شود تبصره ۱۱ که اجازه داده میشود اسناد و هزینه کلیه اعتباراتی که برای ساختمان یا تجهیزات خانه دانشجویان ایرانی در کوی دانشگاه پاریس حواله شده است یا میشود با گروهی سفیر شاهنشاه آریامهر در فرانسه

و رابزن فرهنگی یا سرپرست دانشجویان ایران بهزینة قطعی منظور شود البته کوی دانشگاه پاریس مربوط بدانشجویان ایرانی داستانی دارد قسمتی از آنکه من یادداشت کرده‌ام ۳۷ میلیون که از محل پذیرفته‌نافت نامین شده است که تا کنون یازده میلیون از محل درآمد عمومی هزینه شده است و مأمورینی که اخیراً برای رسیدگی به این وضع بمحل مأموریت رفتند متوجه این نکته شده‌اند که مقرراتی که بموجب آن میتوانند مبلغ پذیرفته‌نافت را هزینه کنند این نمیتواند ناظر بر ارقام درآمد عمومی باشد یعنی بعد از شاید چند سال متوجه شده‌اند که آنچه که در چند سال درآمد عمومی بمصرف رسیده است مجوز قانونی نداشته و طرز عمل قانونی نبوده و این تبصره‌ای که انشاء الله تصویب خواهد شد بموجب آن اجازه خواهند داد که اعمال غیر قانونی گذشته قانونی بشود و این باز از مواردی است که کاری انجام شده بدون بررسی کافی در حالیکه بایک بررسی دقیق از ابتدای متوانستند این کار را از مجرای غیر قانونی نکنند ولی در همین جا من از این موضوع استفاده میکنم گو اینکه این کار از مسیر صحیح انجام نگرفته است ولی اینکه دانشجویان ایرانی در فرانسه و در پاریس دارای يك محل اقامت آبرومند باشند این اقدامی است بسیار صحیح خیلی صحیح اما غیر کامل، اما ناقص بدلیل آنکه ما نظارت معنوی دانشجویان ایرانی مقیم خارج را از دست داده ایم یعنی مقامات مسئول از دست داده‌اند و پرورش فکری دانشجویان ما در خارج در اثر تضادها و اتفاقات صورت میگیرد ما دانشجویان را خارج میفرستیم تا در مراجع علمی تحصیل کنند بخاطر این کشور و عنصری سودمند باشد اما باید توجه داشته باشیم که آموزش تنها کافی نیست پرورش هم لازم است دانشجویان باید با روحیه‌ای از ایران بروند که باعث بخدمت نسبت به ایران و شاهنشاهی ایران باشد (روحانی همه دارند) و چنین هم هست این استعدادی است که در وجود هر جوان و هر نوجوان ایرانی وجود دارد و کسی میتواند منکر باشد که استعداد هائی که وجود دارد احتیاج به پرورش دارد ما تنها نباید به این دلخوش باشیم که فرزند دوستای ایرانی دارای استعداد علمی است اما اگر به این شاگرد با استعداد ریاضیات را

نیاموزند فرا نخواهد گرفت پس داشتن استعداد از پرورش جدات هیچ کسی تردیدوشکی ندارد که دانشجوی ایرانی جوان ایرانی و هر زن و مرد ایرانی در اعماق وجود خودش نیست بمیمن و نیاخاکش و آئین‌های فرهنگی و سنتهای و روحانیتش و شاهنشاهی ایران ایمان و اعتقاد عمیق دارد ولی این استعداد باید پرورش پیدا کند و این پرورش علاوه بندی میخواهد وقت میخواهد و وجبات این پرورش در داخل هم نیست در خارج هم نیست پرورش نوجوانان ایرانی هر هون اتفاقات است (صحیح است) آنها درسهای خودشان را از محیط اجتماعی میگیرند که ما بموجب يك سیاست اجتماعی ارشادی صحیح هیچگونه بیبوندی با آن نداریم درس‌های خودشان را از سینما و مجلاتی میگیرند که فاقد هر گونه ارزش تربیتی است (صحیح است) این مال داخل در خارج کدام سازمانی را داریم که ارتباط داشته باشد با همه دانشجویان و روحیه آنها و روحیه اداره کنندگان آن سازمان آنقدر قوی باشد که بتواند بر دانشجویان تأثیر داشته باشد ولی مثل بسیاری از سازمانها داخلش که بررید صحبت از اضافه حقوق و پاداش است صحبت از آرمانهای ملی و آزادهای سیاسی نیست ما جوانان را در يك خلاء سیاسی رها میکنیم بطرف کانونهای علم و دانش گام برمیدارند بسیاری از آنها بسیار خوب درس میخوانند ولی بر جمع آنها يك نظارت ارشاد ملی حاکم نیست بسیار کار خوبی میکنند که خانه دانشجویان پاریس را میسازند ولی يك کار بهتر است که باید انجام بدهند که تا کنون انجام نداده‌اند و در رقم بودجه سال پیش نبود در متمم بودجه نان هم نبود امیدواریم در سال آینده باشد و امیدواریم اینکار را از طریق صحیح بکنید یعنی ارشاد ملی ما در مرحله انقلاب هستیم از وضع يك میخواهیم بوضع دو برویم با تمام وجود و با تمام هستی خودمان روح‌های خودمان را هم باید از وضع يك بوضع دو منتقل کنیم روانه‌های خودمان را هم که پوسیده است باید در وضع يك باقی بگذاریم و در وضع دو با افکار نومجرب بشویم اینکار احتیاج دارد بيك سیستم ارشاد ملی آنچه که فراموش شده آموزش و پرورش داریم اما کلمه پرورش زائد است دستگاه

اطاعات و تبلیغات داریم اما سیاست ارشاد ملی نداریم خانه برای دانشجو بسازید اما چیزهایی را هم بدانید و بدان ایمان داشته باشید که در خانه دانشجو و مدرسه و هر محیط اجتماعی باید بکودک و جوان و هر زن و مرد ایرانی بگویند دیگر عرضی ندارم (احسن).

رئیس - آقای صدقی کیوان بفرمائید.

صدقی کیوان - بنام خداوند علی اعلی و بالتجاء

به بارگاه کبریائی اش که قلوب همه ما را بنور حقیقت و معرفت روشن و برزخ انبای ماجز سخنان حق و گفتار نیک جاری بفرماید بعنوان موافق بالا بجه متمم بودجه دولت آغاز سخن میکنم دوست دانشمند و مورد احترام بنده جناب آقای دکتر عاملی که از سخنرانی و سخن دانی حظ وافری دارند ضمن فرمایشات خودشان مطالبی را عنوان فرمودند که بنده نه بعنوان جوابگوئی بلکه در چند مورد بعنوان توضیح مطالبی حضور انور همکاران گرامی معروض میدارم در مورد رویه تنظیم بودجه بنظر همکاران گرامی باینده هم عقیده باشم که از چند سال پیش باین طرف در امر بودجه نویسی مخصوصاً يك تحول و دگرگونی خارق العاده در مملکت پیدا شده بطوریکه امروز بودجه‌ای که در محضر مقدس نمایندگان محترم مطرح مذاکره قرار میگیرد دیگر آن سیاهه دخل و خرج نیست بلکه يك برنامه کامل اداری و اجتماعی و اقتصادی و سیاسی است که دولت با تقدیم آن در يك سال مالی آن هدفها را تعقیب میکند (صحیح است) در مورد قانون مجاسبات دوست فاضل و ارجمند بنده انتقاداتی فرمودند همانطور که خودشان هم ضمن فرمایشاتشان اشاره فرمودند دولت کاملاً متوجه این اشکالات بوده و در حال حاضر بطوریکه همکاران گرامی استحضار دارند لایحه‌ای برای اصلاح قانون محاسبات عمومی در کمیسیونهای مجلس شورای ملی در دست تنقیح و اصلاح است البته همکاران گرامی ما و سایر همکاران عزیز اگر اشکالاتی بنظرشان میرسد میتوانند تشریف بیاورند در کمیسیون و با ساخت مقدس مجلس و نظرشان را اعمال کنند نظرات ایشان بجز مورد کسر بودجه که فرمودند بنده هم نظر خودم را عرض میکنم و آن این است که با توجه به سر جمع کل بودجه و با توجه به رقم کسر

بودجه که در سال ۲۷ مریض نما بودگان رسیده بنده معتقدم بسیار کسر بودجه منطقی و معقولی بوده است خوشبختانه در اثر حسن اجرای بودجه همانطور که امروز فلسفه وجودی همین متمم بودجه بزرگ اینجانب حسن اجرای بودجه است که دولت توانسته است با وصول مالیاتها مخصوصاً مالیاتهای مستقیم افزایش در آمد پیدا کند و این یکی از افتخارات دولت محسوب میشود که بعداً ضمن اینکه عرایض را ادامه خواهم داد بمرض خواهم رساند اما در مورد آموزش و پرورش که فرمودند ما همه آرزو داریم جناب آقای دکتر عاملی که روزی در این مملکت همه اطفال لازم التعلیم بتوانند در مدارس درس بخوانند اما تصدیق بفرمائید که اینکار زمان احتیاج دارد پول احتیاج دارد معلم احتیاج دارد و وسائل آموزش احتیاج دارد و بنا بر نامههایی که در دست اجرا داریم امید می رود در آتی به بسیار نزدیکی نظر مبارکشان که همه ما معتقد هستیم بآن، تأمین شود و انشاء الله بمنصه ظهور برسد بنظر من جنابعالی با فعالیت بخش خصوصی در امر آموزش مخالف نیستید چون در تمام دنیا مخصوصاً دبیرستانها را بخش خصوصی اداره میکنند و بنده در مسافرت به آمریکا در بازدیدی که از ایالات مختلف میگردم دیدم ولی اینجالبته اشکالاتی هست که البته ما متوجه هستیم و باید آن اشکالات رفع بشود ولی بخش خصوصی در امر آموزش يك مقدار زیادی باز وزارت آموزش و پرورش را کمتر میکند و وقتی کمتر شد همان نظر مبارکشان که اطفال لازم التعلیم بدستانها راه پیدا نکنند بهتر تأمین میشود امروز ما اگر در رصدها مقایسه بر آئیم از ظواهر که بگذریم محل لوکس و وسائل آموزش لوکس بزرگ و عقیده بنده که بیش از بیست و دو سال سابقه فرهنگی دارم از نظر کیفیت خیلی فرق بین مدارس ملی و دولتی نیست برنامه یکی است همان برنامه ای که در مدارس دولتی اجرا میشود همان برنامه در مدارس ملی اجرا میشود البته اشکالاتی هست در مدارس ملی که بنده اطلاع دارم وزارت آموزش و پرورش مشغول اقدام است که انشاء الله آن اشکالات را از میان بر میدارند در مورد نحوه نبردها در تمام دنیا نبردهایی که به بودجه منضم میشود دو نوع است بهمین نحو که دولت در متمم بودجه کنجاند

است قسمتی که در سال مالی جاری است و قسمتی که ناموقمی که ملغی نشده اند بقوت خودشان باقی هستند البته مملکت ما در حال توسعه است و ايجاب میکند که يك چنین نبردهایی منضم به بودجه مملکت باشد مضافاً باینکه خودتان معتقدید توسعه اقتصادی اگر همراه با سرعت کافی نباشد آن نيات و نظراتی که برای پیشرفت مملکت هست بعمل نخواهد آمد در مورد راديو هم ما آرزو داریم روزی بتوانیم وقتی در سرتاسر مملکت مسافرت میکنیم بیچ راديو ماشین خودمان را که بازمیکنیم از صدای راديو تهران استفاده کنیم و بنده با اطلاعی که کسب کرده ام تا ۶ ماه دیگر این آرزو تحقق میپذیرد یعنی الان مشغول فعالیت هستند و يك فرستنده دوازده هزار کیلوواتی موجه متوسط و يك فرستنده ۲۵۰ کیلوواتی موج کوتاه تا ۶ ماه دیگر بکار میافتد و مسلماً با فرستنده های موجود رو بهم که اضافه شود صدای راديو ایران هم درون مرزی هم برون مرزی شنیده خواهد شد انشاء الله در آتی نزدیک عملی خواهد شد اما در مورد تبصره ۳ مربوط به مران جنوب تهران بازم تکرار میکنم مملکت ما در حال توسعه اقتصادی است یعنی آن مشکلی که امروز زمینه فعالیت همه ملتها است و همه ملتها آرزو دارند توسعه اقتصادی برسند ما خوشبختانه در سایه تدابیر حکیمانه شاهنشاه ایران زمین نه تنها به آن رسیده ایم سرعت کافی هم ایجاد کرده ایم که خودش جای همه گونه قدر دانی و شادمانی را دارد فرمودید که چه ضرر داشت که برای عمران جنوب يك مؤسسه دیگری ایجاد میشد من میدانم چه مؤسسه ای بهتر از هیئت وزیران این بودجه زیر نظر شخص نخست وزیر و با تصویب هیئت وزیران بمورد اجرا گذاشته میشود و بنده اطلاع دارم که از یک دو سال پیش مشغول تنظیم برنامه هایی هستند برنامه ها و نقشه ها آماده شده و در آتی خیلی نزدیک بمورد اجرا در می آید (پزشکیور - در کجای تبصره چنین چیزی نوشته شده؟) بنده اطلاع دارم و بنام جوابگویی عرض نمیکنم در ابتدای مطالب گفتم نظر جوابگویی ندارم اما اگر گاهی مطالبی بنظر من می رسد چه ضرری دارد که برای روشن شدن یکدیگر اینجا بیان کنیم (صحیح است) همه ما خیلی

میل داریم که در حوزه های انتخابیه خودمان مدارسی هر چه زودتر از وضع قدیمی و محلهای اجاری که مسلماً بنده آل نیست تبدیل بشود بمدارس نو و قابل استفاده البته با توجه بتعداد مدرسی که در سرتاسر مملکت هست و با توجه بتعداد مدارس استیجاری که طبعاً در پیش آموزش و پرورش نیست تصدیق میفرمائید جناب دکتر عاملی که در عرض یکسال و دو سال تبدیل اینها کار آسانی نیست البته بنده در چند نقطه خوزستان خودمان را اطلاع دارم که ۵۰۰ دستگاه از دبستانهای نوساز دولتی ایجاد شده و مثلاً صدوبیست دستگاه آن در حوزه انتخابیه خود بنده دشت میشان است و امسال بطوریکه بنده اطلاع پیدا کرده ام ۲۷۳ باب دبستان (طباطبائی - ولی بعکس در فارس چنین چیزی نیست) اگر آمار صحیح از فرهنگ فارسی بگیرد مسلماً تصدیق میفرمائید که بقدر کافی دبستان و دبیرستان و کود کستان و مؤسسات آموزشی ایجاد شده است (طباطبائی - راجع به عرض بنده اگر تردید دارید از دولت سؤال بفرمائید) ما زیاد از دولت سؤال میکنیم اما در فرا کسیون پارلمانی خودمان و در آنجا جواب میدهند و قانع میشوم (دکتر اسفندیاری - منطق دولت قوی است حتماً قانع میشوید) (دکتر الموتی - خیلی زود قانع میشوم) بنده ما سؤال میکنیم و جواب میگیریم و دیگر مطلب دنباله پیدا نمیکند ما بنحو احسن و آتم به وظایف نمایندگان خودمان عمل میکنیم اینها بود توضیحاتی که خواستم در ابتدای عرایض جنورتان عرض کنم، البته میدانم آقایان خسته هستید و بهمین دلیل خیلی از مطالب را عنوان نمیکنم و باختصار میگویم، و بنابر این بجای میگذارم و آقایان هم میدانم که موافق هستند که هر چه زودتر متمم بودجه مطرح مذاکره قرار بگیرد با مطالعه دقیق لایحه متمم بودجه که با توجه به شکل و فرم و وضع آن در واقع پس از تصویب شدن ضمیمه قانون بودجه سال ۱۳۴۷ خواهد شد با امان نظر در تبصره ها و در مواد برنامه های منضم بهم متمم بودجه در این عقیده و نظر خود را سختر و مؤمن تر شدم که بودجه سال ۱۳۴۷ متمم آن نمودار و مظهر و تجلی از يك اقتصاد سالم و يك اقتصاد پیشرفته و يك اقتصاد مستقل و يك اقتصاد محدود و ملی است، که در سایه رهبریهای حکیمانه شاهنشاه معظم و مجاهدات و کوششهای دولت برای رفاه شده است،

البته امروز دیگر بودجه نایشک با سند مالی است باید اذعان کنیم که ارتباط زیادی با اوضاع اقتصادی مملکت دارد، زیرا همانطوریکه در ابتدای عرض عرض کرده بودجه يك برنامه جامع اداری و سیاسی و اقتصادی است که برای تصویب تقدیم پارلمان میشود، صاحب نظران و مطلقین باید با نظر به بودجه هر مملکتی بخوبی میتوانند وضع اقتصادی آن مملکت را تخمین بزنند و تشخیص بدهند، این بود که بنده به بزرگ خود ما توجه به بودجه سال ۴۷ و متمم آن معتقدم که در حال حاضر مملکت ما از يك اقتصاد بسیار با ثبات برخوردار است، از نظر اینکه در مطلع عرایض از فرم و شکل بودجه مطلبی عرض کردم لازم است اضافه کنم یکی از دلایل موفقیت ما این بودجه نحوه تنظیمش است، همانطور که ملاحظه فرمودید، انشای ماده واحده و اینکه اعتبارات را منضم به اعتبارات سال ۱۳۴۷ کرده و بر مواد هزینه را آوردند این میرساند که این متمم بودجه بایستی در کادر مقررات اصلی قانون بودجه عمل شود، با اطلاع کاملی که از نحوه اجرای بسیار خوب بودجه داریم مسلماً وقتیکه میبینیم بودجه در آن طریق و بوسیله آن رویه ها و مقررات اجرا میشود نتایج نمر بخشی مثل خود بودجه سال ۴۷ مسلماً بیار خواهد آورد، در اینجا بمصادق من لم بشکر المخلوق لم بشکر الخالق لازم میدانم از مقدمه فاصلانه و نحوه تنظیم بودجه که بوسیله کمیسیون بودجه همکاران عزیز ما تهیه شده و رئیس محترم کمیسیون بودجه جناب آقای مرتضوی و همچنین از توضیحات متمم و رسای جناب آقای وزیر دارائی که موقع تقدیم بودجه برای ما بیان فرمودند و بنده خیلی استفاده کردم و وقتی نشستم برای بررسی بودجه دیدم خیلی خوب میتوان بودجه را بررسی بکنم لازم میدانم که کمال تشکر را بکنم (مرتضوی - از عنایتی که کردید متشکرم) بحث از اجرای بودجه بمیان آمد امری است بدیهی که بودجه موفقیتی میتواند منشاء اثر بشود در يك مملکت که آن بودجه خوب اجرا نشود تا حدی که میتوان گفت اهدیت بودجه در جامعه صرفاً بستگی تامی بحسن اجرای آن دارد و الا اگر يك مجال زیادی نمایندگان محترم در اختیار دولت بگذارند و خوب اجرا نشود نه بآن هدفهای اساسی میرسیم نه این

اهمیتی را که بودجه باستی در مملکت اجرا بکنند احراز میکنند البته اگر بخواهیم وارد جزئیات بشویم مفصل میشود البته همین قسمت چون ما میدانیم که در بودجه پیش بینی درآمد میشود و پیش بینی هزینه میشود همین که امروز اضافه اعتبار پیدا کردیم و باز پیش بینی میکنیم خیلی دقیق پیش بینی میکنیم که اینها استمرار پیدا میکنند در آخر سال بکی از دلایل بسیار بسیار متفق حسن اجرای بودجه مالیت چرا برای اینکه جناب آقای وزیر دارائی هنگام تقدیم لایحه فرمودند کم قانون مالیات بردرآمد را پیاده کردیم در نتیجه این کار و اضافه کردن کادر وصولی این اضافه اعتبار پیدا شد این کارها صرفاً برای حسن اجرای بودجه عمل شده و این هم یکی از محسنات بودجه است که بنده این راهم بعنوان یکی دیگر از دلایل موافق در بودجه در ساحت مقدس مجلس شورای ملی خدمت همکاران عزیزم عرض و عرض میکنم مسلماً همکاران گرامی تصدیق میفرمایند باین زعم و عقیده این جانب همگام هستند که این زیادتی و این افزایش درآمد نشانه و نموداری از اصالت و صحت بودجه و توسعه اقتصادی مملکت است امروز توسعه اقتصادی زمینه بزرگترین مبارزه انسان هادر نیمه دوم سده بیستم است که همه انسانها و همه ملتها تلاش میکنند که بتوسعه اقتصادی برستند اینجا لازمست یک اشاره خیلی کوتاه بر رشد اقتصادی مملکتی بکنم آقایان $\frac{11}{100}$ درصد رشد اقتصادی مملکت ما بی نظیر است در ممالک در حال توسعه در سالهای اخیر بطوریکه بنده تماماً دقیق گرفتم نرخ رشد اقتصادی بین $\frac{4}{5}$ تا ۵ درصد است ملاحظه میفرمائید ما کجا هستیم و دیگران کجا هستند همین چند روز پیش شاید همکاران گرامی مطالعه فرمودند یکی از مجلات بر تیر از دنیا جناب آقای یز بشکیور نرخ رشد اقتصادی ما را $\frac{11}{100}$ درصد نوشته بود که همراه با کمتر از نیم درصد ترقی قیمتها ایجاد شده و آنرا نمودار و نشانه ای از یک اقتصاد سالم و یک رهبری سالم و یک رهبر بسیار شایسته و با عظمت دانسته بود که این برای همه ملت ایران باعث افتخار و مباهات است (صحیح است) از خلال سطور و ارقام و مطالب متمم بودجه یک نویدی بنظر میرسد و آن نزدیک

شدن اجرای طرحهای عمرانی بر نامه چهارم است گرچه امروز ملاحظه میفرمائید که هر آن و هر ساعت امکان نازهای در اختیار ملت ایران قرار میگیرد و در این برهه از زمان یعنی در عصر سلطنت پرافتخار محمد رضا شاه آریامهر شاهنشاه ایران زمین که واقعا همه ما افتخار میکنیم که در این عصر زندگی میکنیم اگر صد سال پیش متولد شده بودیم یا ۲۰۰ سال پیش متولد شده بودیم چه میکردیم یک چنین زمان خوب و عالی را درک نمیکردیم امروز ملاحظه میکنیم بهر تاسر مملکت خوردید زندگی نور می باشد در راهها مهندسی و کارگران با تحرك و فعالیت بیشتر و شدید تر دارند به جلو میروند و نیروهای فعاله مملکت را چرخهای صنعتی مملکت را بچرخش در آورده اند که ایران را جلوتر ببرند و مسلماً دیری نخواهد پایاند که چهارم ایران زمین عزیز ما از آنچه که هست تغییر داده میشود بطوریکه جناب آقای یز بشکیور دیگر سال پیش با امسال قابل قیاس نخواهد بود. کما اینکه الان با ۴ سال پیش قابل قیاس نیست (دکتر اسفندیاری - مقصود رقم خرج است) بخیر منظور بیشتر اقتصاد منظر گسترش و بهبود وضع مردم منظور رفاه ملی است هزار چیز بنده دارم که خدمتتان عرض کنم (دکتر اسفندیاری - چه ارتباطی به بودجه دارد؟) خیلی ارتباط دارد به اقتصاد مملکت به پیشرفت مملکت بر رفاه عمومی به اوضاع و احوال مملکتی ارتباط دارد باین سادگیها نیست بودجه مثل سابق ارقام دخل و خرج نیست که بکطرف بنویسند در آمد و بکطرف بنویسند هزینه بعد جمع آنرا بزنند و یک مقدار کسر داشته باشند آن زمان بگذشت زمان دیگر آمده است (دکتر اسفندیاری - مینویسند باز نشستی و گسلاهی داد گستری) میرسیم قربان حوصله بفرمائید بنده عرض کردم بکفدري از مطالب را کمتر عرض میکنم چون خسته تان بکنم ولی حالا که فرمودید باز نشستی را هم خدمتتان عرض میکنم یکی دیگر از دلایل موافقت بنده تبصره ۷ متمم بودجه است که اعتباری بمنظور تهیه محل ملکی و ساختمان نمابند کیهای سیاسی و کنسولی شاهنشاهی در خارج از کشور و با تکمیل آن اختصاص داده شده خوب آقایان استدعا میکنم ملاحظه بفرمائید امروز ما از یک حیثیت

بین المللی بسیار بسیار شامخی بسر خورداریم بطوریکه در خارج از مملکت شاهنشاه ایران بعنوان بزرگترین رهبر جهانی و مملکت ایران بعنوان مترقی ترین ممالک غنون و در برهه اش بحث میشود بنده ۷۰ روز در تاسستان امسال به ایالات متحده و چند کشور اروپائی مسافرت کردم و مهمان بودم خیلی جاهای مختلف نشان دادند در این سفر متوجه شدم بقدری عظمت و حیثیت بین المللی ایران که در سایه فعالیتهاى مجدانه رهبر ما برای مملکت ما فراهم شده و با ارج و بالا است و بقدری آبروداریم در خارج و حیثیت داریم که حدی بر آن متصور نیست (صحیح است) تصدیق میفرمائید که یک چنین حیثیت بین المللی يك چنین آبرو يك همچو آوازه و نامی در خارج ایجاد میکند که ساختمانهای نمابند کیهای سیاسی ما با این نام تطبیق داشته باشد (صحیح است) با این آوازه و شهرت تطبیق داشته باشد که دولت بسیار کار خوبی کرده است بکاش بیش از این پیشنها دمیکرد بر ای یک همچو کاری زیرا ما در خارج مملکت خیلی بزرگیم (طباطبائی - میفرمائید حیثیتها با ساختمانها ارتباط مستقیم دارد؟) جناب طباطبائی احترامی که بنده میکردند تمام نمابنده ملت ایران بکاش تشریف داشتید و ملاحظه میفرمودید همیشه در سر میز جای من در صدر میز بود میگفتند ایشان از مملکتی آمده است که بزرگترین رهبر دنیا در آن مملکت حکومت میکند (احسنت - آفرین) (طباطبائی - عمارت مجلل ایجاد حیثیت نمیکند) نظر من این نبود جناب آقای طباطبائی جنابایی که اینجا پشت تریبون تشریف بیاورید بنده با تمام جانم کوشش میدهم بمطالب و فرمایشاتان و هیچ سابقه ندارد که بنده بین الانین در فرمایشاتان عرضی کرده باشم معذالك حاضر که هر چه بفرمائید جواب عرض کنم و اما مورد ترمیم حقوق باز نشستگان دوست عزیزم جناب آقای دکتر عاملی مطالبی فرمودند بنده با بنستی اضافه بکنم که همه ملت ایران از این عنایت هما یونی متشکرات است (صحیح است) چون صرفاً امروز ما همه ملت ایران از آحاد و افراد ملت ایران بسیار بخود میبایم و افتخار میکنیم که یک رهبری داریم که آتی از فکر آحاد و افراد ملت فارغ نیستند و کلیه هم درم و اوقات شریفشان مصروف رفاه عمومی میشود اقدام دولت که در نتیجه فرامین مقدس هما یونی اجرا شده است بقدری در مملکت حسن اثر بخشیده که امروز

سر تاسر مملکت همه باز نشستگان دست دعا به پیشگاه با عظمت خداوندی دارند و برای عظمت شاهنشاهی و سلامت شاهنشاه دوام و بقای عمرایشای همراه با عظمت شاهنشاهی دعا میکنیم (صحیح است) بنده وظیفه دارم بنمابندگی از طرف عموم باز نشستگان کشوری شایسته ترین تشکرات را پیشگاه سا ارج شاهنشاه عظیم الشان ایران شاهنشاه آریا مهر تقدیم بکنم (آفرین) عرایض دیگری هم دارم که همانطوریکه عرض کردم بنایم بر ایجاز و اختصار است انشاء الله مو کول میکنم به آن موقعی که بودجه کل مملکتی مطرح بشود و آن موقع مزاحم بشوم و حالا عرضم را خاتمه میدهم از محبت و حوصله ایکه فرمودید کمال تشکر را دارم (یز بشکیور - پس شما از حالا موافق اسم نوشتید) بنده افتخار میکنم که موافق اسم بنویسم جناب عالی هم افتخار بکنید که مخالف صحبت بکنید

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید
فرهاد پور - با کسب اجازه از همکاران محترم بحث در بودجه همیشه بما فرصت میدهد که نسبت بمسائل کلی و آنچه در کارها نظر و انتقاد داریم بطور تفصیل مطالبی را بمرض برسائیم بویه اعضای حزب مردم بخصوص فراکسیون پارلمانی این حزب همیشه بر این اساس بوده است که منقد باشیم منقادی منصف و در عین حال ارشاد کننده امیدوارم اعضای محترم دولت هم اینقدر اوصاف داشته باشند که از انتقاد نترسند و انتقادات ما را چراغی فرار از خودشان بدانند چون آنچه مسلم است ما آرزوی شکست برای هیچ دولتی نداریم (آفرین - احسنت) ما آرزو میکنیم تمام این دقایق حساس و امکانات فوق العاده ای که در عصر حاضر برای مملکت ما فراهم شده است که در تاریخ ایران نظیر نداشته است بهترین نحوی مورد بهره برداری قرار بگیرد و ملت ایران از آنچه شاهنشاه ایران رهبر بزرگ کبابران برای او فراهم کرده است خدا تعالی بهره برداری را بکنند و انشاء الله با همت و کوشش همه جانبه بتواهم عقب افتادگی گذشته خودشان را در مدتی کوتاه در سایه رهبری چنین رهبری بزرگ جبران بکنیم (بکنفر از نمایندگان انتقاد هم نوعی همگامی است) به این جهت در آنچه وظیفه دارم از

طرف فراگیران بارالمانی حزب مردم بعرض نمایندگان مجتهد مجلس شورای ملی برسانم سعی من در این است که خوب را خوب بگویم اشتباه را اشتباه بگویم آنجائیکه بنظر ما راهنمایی لازم است راهنمایی و ارشاد بکنم شاید انشاءالله دست بدست هم بدهیم و نتیجه بهتری بگیریم متمم بودجه ای که وزیر محترم دارائی بساحت مقدس ملی تقدیم کرده اند از دو جنبه برای من قابل بحث است از جنبه احترام و ستایشی که در تلو نوشته این لایحه در من ایجاد شد، افزایش درآمد با همه انتقاداتی که مابطنر عمل و کار دولت حزب اکثریت داریم معرف آن است که انقلاب سفید ایران برنامه های اساسی و اصولی که شاهنشاه ما طرح فرموده اند بهترین وجهی اثرات و ثمرات خودش را دارد نشان میدهد و ثمره گیری از این انقلاب آغاز شده است عرض ما این است که با مختصر توجهی در طرز عمل ما میتوانیم نتایج خیلی بیشتری بگیریم مطلب دومی که برای بنده خیلی جای امیدواری است توضیحی است که جناب آقای وزیر دارائی در کمیسیون بودجه نسبت به ارقام متشکله رقم افزایش درآمد دادند و خوشبختانه بیان فرمودند که قسمت عمده این رقم افزایش در آمد مالیات مستقیم است آقایان مالیات مستقیم که در مملکت ما هر کس که زوری داشت عادت به پرداختش نداشت این اولین ثمره ای است از جهاد و کوشش مأمورین وزارت دارائی در اجرای قانون مالیات بردرآمد جدید که انشاءالله اگر نواقصی هم داشته باشد در طول عمل پیشنهاد خواهند کرد و اصلاح خواهد شد و بنظر من جا دارد که از این مأمورین فعال همه گونه تقدیر و تحسین بشود رقم دوم اساسی متشکله افزایش درآمد، درآمد گمرکی است بنده معمولاً از درآمد گمرکی زیاد خوشم نمی آید چون درآمد گمرک معرف واردات است و من دلم میخواهد که روزگاری پیش بیاید که ما در جنبه های صنعتی آنقدر پیشرفته باشیم که شاید رقم واردات مایک مبلغ بسیار ناچیزی برسد البته یقین دارم در جواب من توضیح خواهند داد که این واردات قسمت اعظمش واردات سرمایه ای است واردات زیربنائی است که در جهت صنعتی شدن مملکت ناگزیر هستیم چنین وارداتی را داشته باشیم

بنده نسبت به این مورد کمال تشکر را از عمل دولت دارم ولی آرزو میکنم که سختگیری و عمل مأمورین و اولیای فعلی گمرک ایران موجب آن باشد همانطوری که اعلان کردند در رأس مدت ما دیگر جنس لوکس غیر ضروری در بازار ایران نه بینیم (صحیح است) آقایان این اجناس لوکس که بطور قطع و یقین بصورت قاچاق وارد مملکت میشود صرف نظر از ضرر و زبانی که بخزانه مملکت میزند یکی از عوامل توسعه فساد است (صحیح است) نمیشود گفت که به بین چیزی را و نخر و بخصوص با این حس تقلیدی که متأسفانه در جامعه ما وجود دارد هر پدیده ای را دوست دارد یک اسباب بازی فرنگی و وقتی دست بچه یک آدم متمولی بود بچه یک آدم فقیر هم از پدرش این اسباب بازی را میخواهد بکنار دیوار ده بار تحمل میکند ولی بالاخره همین مسائل است که موجبات یک انحرفات اخلاقی را فراهم میکند و من اگر چنانچه رئیس گمرک فعلی ما توفیق پیدا بکنم همانطور که وعده کرده است در رأس مدت بازار ایران را از جنس لوکس خارجی که غیر مجاز است و وارد مملکت شده است پاک کند فکر میکنم جا دارد مسرود کمال تقدیر و تحسین قرار بگیرد ملاحظه فرمودید در آنچه که جای تعریف و تمجید بود ما اقلیت هم صدا باشما نمایندگان اکثریت از بیان حقیقت کوتاهی نداریم امام و از ددیگری هم در این متمم بودجه هست مسأله ای که اکثر آقایان نمایندگان محترم در طول یکسال گذشته که بنده افتخار همکاری داشتم چه موقع طرح بودجه چه نطق های پیش از دستور بآن اشاره کرده اند مشکلات و گرفتاریهای است که از نظر آموزش و پرورش در حوزه های انتخابیه مان داریم ما با اینکه نماینده پیشنهاد خرج نمیتواند بکند در کمیسیون بودجه به یک ترتیب خاصی به نماینده وزارت آموزش و پرورش این امکان را دادیم که هر اندازه اگر اعتباراتی تعهداتی دیوبنی بابت سال گذشته دارند که در اینجام منظور نشده باشد صورت نیازند خوشبختانه در آخر کار متوجه شدیم که پرداخت این ۲۷ میلیون ریال با ۲۷ میلیون تومان کلیه تعهدات سال ۴۶ وزارت آموزش و پرورش را میپوشاند و باین ترتیب میشود گفت در مقابل تقاضاهای

مطالب نبودن آموزش کار نبودن دبیر ندادن بخاری نفر ستون اعتبار نفت برای نقاط سردسیری غدر و بهانه ای در کار بملت عدم وجود اعتبارات مالی وجود ندارد این ۲۷ مایهون هم که داده میشود به ریز ارقامش که بنده نگاه کردم مربوط است به باز پرداخت دیون و تعهداتی که وزارت آموزش و پرورش به صندوق بازنشستگی بابت مالیات حقوق و به بیمه کارمندان دولت دارد در مورد بدهی بیمه کارمندان دولت یک تذکری دارم گاهی اوقات یک کار بسی نظم و بسی نظمسی های مکتوری را بدستال خود دارد وزارت آموزش و پرورش حق بیمه کارمندان را نمیدهد بنده اطلاع دارم که بیمه کارمندان هم پول دیوی بنگاه دارویی را نمیدهد و فردا هم بنگاه دارویی کشور بابت خرید دارویی پول میماند ملاحظه فرمائید یک بی نظمی کوچک چه تالی فلسدهایی دارد و چقدر خوب میشود با جلوگیری از اینکارها از مفاصل بعدی جلوگیری کرد در مورد آموزش و پرورش همکار محترم من جناب آقای دکتر عاملی بیاناتی فرمودند مورد تصدیق همه هست بنده هم باید اضافه کنم متأسفانه با همه ارزش و اهمیتی که دارین وزارتخانه در پیشرفت انقلاب اجتماعی ایران دارد بازده کار این وزارتخانه متناسب با اصل انقلاب نیست در روزنامه اطلاعات همکاران محترم حتماً یک صفحه رپورتاژ توضیحات وزارت آموزش و پرورش را مثل من قرائت کردند بنده از اعداد و ارقامیکه در این گزارش ذکر شده بود مطالبی را یادداشت کردم توضیح داده بودند که ناانقلاب مشروطیت ایران کلا در این مملکت ۳۶ مدرسه بوده است که اکثر ملی بابا مخارج مردم اداره میشده است بصورت غیر دولتی از آن تاریخ تا امروز ما ۲۰۰۰۰ واحد آموزشی بصورت دبستان و دبیرستان داریم ۱۱۰۰۰ معلم در مدارس دولتی کار میکنند تعداد دانش آموزان ما امروز ۴ میلیون رسیده است این عین مطالبی است که جناب آقای بطحانی در روزنامه منعکس شده بود بنده نمیدانم حساب خوب است یا نه ۴ میلیون رابه ۱۱۰۰۰ نفست کردم دیدم در مقابل هر ۳۶ و یا ۳۷ شاگرد ما یک معلم داریم این با منظره ای که از کلاسهای ۷۰، ۸۰ نفری مینیم با کلاس های نصفه روزه تطبیق ندارد و بخصوص

که در این وسط مدارس ملی را بحساب بیاوریم بنده چون مختصری بکار فرهنگ روی علاقهای که دارم آشنا هستم جواب مقدر را میدانم خواهند گفت که کسر ساعت معلم داریم کسر ساعت معلم باین معنی که قطعاً میدانم معلمینی هستند که در هفته ۱۸ ساعت کار میکنند و شاگرد در هفته اگر صبح و عصر بمدرسه برود روزی ۵ تا ۶ ساعت در هفته ۳۰ ساعت است شاید پنجشنبه ها بعد از ظهر را تعطیل میکنند بنابراین میشود بین ۲۸ ساعت تا ۱۸ ساعت ۱۰ ساعت هر معلم کسر معلم است من فکر میکنم آنطوریکه ملت ایران در قبال خدمتی که بیاورده در قبال محبت و عنایتی که باو شده حقیقتاً دارد لازمه کار عصر انقلاب این است که ما بخاطر نجات مملکت بخاطر حفظ آبرو و حیثیت و بخصوص بخاطر پیش بردن این فکر که در دنیا پرچمدار مبارزه با بیسوادی هستیم از ۱۸ ساعت کار در هفته یک کمی عدول کنیم کمک بخواهیم و کار بیشتری انجام بدهیم (ماهیار - ۲۲ ساعت است) ۲۲ ساعت باشد اگر جواب مقدر من این باشد که کسر ساعت داریم اگر کسر ساعت نباشد هر ۳۶ فرزند ایرانی یک معلم دارد و این یک رقم نسبتاً قابل توجهی است با این احوال بنده فکر میکنم وزارت آموزش و پرورش ما اگر امکانات بیشتری لازم داشته باشد چه در این بودجه وجه در بودجه های دیگر ارقامی هست که واجبتر از این امر نیست ما از آن میزنیم و به آموزش و پرورش میدهیم بشرط اینکه بیکار بایسواد در مملکت ما یک کار دائمی و تاقیام قیامت نباشد شما اگر فرزند ۶ ساله لازم التعلیم را بموقع تعلیم ندهید تا آخر دنیا با د مبارزه بایسواد بکنید در سنین بالا بنده میخواهم یک استدعایی بکنم آنچه که مادر روستاها دیدیم نتیجه کار نیست جوان دیلمه سیاه دانش فوق العاده ارزنده و بی نهایت ثمر بخش بوده چه اشکالی دارد وزارت آموزش و پرورش ما بطور کلی بر اساس مقررات و نظامات سیاه دانش اداره شود مادر مملکت یک الگوی بی نهایت خوب داریم شما ملاحظه فرمائید ارتش شاهنشاهی ما نظامی دارد خدمت خارج از مرکز مشخص است خدمت نقاط گرمسیری مشخص است نقاط سردسیری مشخص است هر کس خدمت مشخص که

انجام داده بجای جدید منتقل میشود چه اشکالی دارد که وزارت آموزش و پرورش هم بر نظام سپاه دانش اداره بشود اتفاقاً عین این نظریه فکر را در مورد وزارت بهداری دارم متأسفانه آقای وزیر بهداری با معاون ایشان را تمییزیم از آقایانیکه تشریف دارند تقاضا میکنم این تذکر را بفرمایند ما در عصر انقلاب زندگی میکنیم از امکانات موجودمان حداکثر استفاده را باید بکنیم و باید کار را منطبق با انقلاب انجام داد در روزنامه هم مسلک عزیز من جناب آقای رحیم زهتاب فرد که معروف حضور اکثر آقایان محترم هست (مصطفوی - بسیار مرد شریفی است) که در دوره قبل افتخار نمابندگی داشته آرتیکلی نوشته شده است چراغ‌ها را خاموش نکنید زار عین حسین آباد شرحی نوشته اند که سپاه دانش داشتیم کلاس داشتیم این سپاه دانش را از ما گرفتند و این کلاس هم تعطیل شد بنده توجه آقای بطحائی را باین نکته جلب می‌کنم این روزنامه را توجه بکنند و بهینند که چرا بایستی کلاس سپاه دانش در روستائی تعطیل بشود در متمم بودجه آخرین رقم مبلغی است که برای رفاه اهالی جنوب شهر تهران اختصاص داده شده است بنده باینکه چه جور خرج می‌کنند و چرا خرج میکنند کاری ندارم چون واقف هستم از نزدیک که چه جور زندگی دارند، چه زندگی سخت و ناگواری دارند ولی منتهای یک اصل باعضای محترم دولت این تذکر را بدهم که اگر مردم شهرستانها بدانند که دولت در فکر رفاه جنوب شهر تهران است چرا شهر تهران سرازیر نشوند این مسأله که جمعیت تهران باین سرعت رو با افزایش است بابت یک مقنن کارهای غلطی است که ما انجام میدهم خودمان مردم را جلب میکنیم جذب میکنیم که بامیدی به تهران بیایند بعد اینجا هزارویک مسأله و مشکل برای اداره شهر تهران فراهم می‌شود بنظر من امروز که شهر تهران بعد از ۲۴ سال انجمن شهر دارد تعدادی از افراد خوشنام در این انجمن میشناسم (عباس هیرزائی - همه خوشنامند) آنهائی را که بنده میشناسم عرض میکنم بعقیده آقایان همه خوشنامند شهرداری داریم البته بنده انتظاری غیر از این نداشتم که وقتی مردی فعال شهر مشهد را بخوبی آذاره

میکرد به تهران که بیاید حیدر اکثر مسئول یک ناحیه می‌شود و میگوید ناحیه ۵ من دیگر رشوه نمیگیرم گفتن این مطلب یعنی چه تهران چندتا ناحیه دارد؟ آری گفتن این مطلب مجوزی نیست که ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ رشوه میگیرند؟ چشم آقای شهردار روشن باشد این حرفها اکثر بعنوان تبلیغات شده غلط است بعنوان نشان دادن طرز کار باشد غلط است شما آقایان انجمن مال شماست شهردار مال شماست تعلیمات بدهید باید بدهید صحیح نیست گفتن این مسأله شهر تهران امروز گرفتار مضمیه گوشت ماهی، پیاز اتوبوس است شمارا بخدا وقتی میشوند یا میخواهند که آری اتوبوس ۸ دور ماه میگردد بعد من و شما گرفتار گوشت و ماهی و پیاز و اتوبوس هستیم چه فکر میکنید؟ این مجله کارگران شماست میبینید چه تبلیغی برای اتوبوس رانی است روی رکاب عقب اتوبوس هم آدم سوار است ملاحظه کنید (مجله کارگران را نشان دادند) در شهرداری تهران مقرراتی برای وضع استخدامی کارمندان گذشته است نمیدانم از وزارت کشور کسی هست یا نیست آقای ادیب محمدی بودند تشریف بردند در اینجا بوضع افرادی که بصورت روز مزد، بلیطی در کادر اداری با حکم رسمی در شغل تحصیلداری انجام وظیفه میکنند کوچکترین توجهی نشده یعنی هنوز یک تحصیلدار شهرداری در پروندهائی یک کارگری است که برای تسطیح اراضی جلالیه استخدام شده میگوید نه بروید پرونده را ببینید این طبقه از مردم ضرورت دارد مورد توجه قرار بگیرند اگر شخصیت دادید بکارمند در مقابلش میتواند توقع داشته باشید که آنوقت همه مثل کارمندان ناحیه ۵ شهرداری دزدی نکنند و اگر کسی رشوه داد بروید به رشوه دهنده جایزه بدهید در این متمم بودجه مطلبی است برای ترمیم توسعه ساختمان نماینده گپهای سیاسی دولت شاهنشاهی در خارج بنظر من طرز کار و نوع فعالیت امروز مأمورین وزارت خارجه بهیچوجه بانوع کار جنت مکانهایی که از سفارت فقط مصونیت سیاسی را میخواستند و در کشورهای خارج خوشگذرانی میکردند تناسب ندارد و امروز جوانهای تحصیل کرده با برنامۀ صحیح بطور جدی تحت تعلیم در تمام کشورها

فعالیتی را که در خور وزارت خارجه یک مملکتی است انجام میدهند و بسیار خوب است که به این وزارتخانه توجه شده و امی پرداخت میشود ولی من معتقد بودم که خیلی بهتر بود ما از مخارجی صرف نظر میکردیم و این وزارتخانه را در اسرع اوقات احتیاجاتش را بر آورده میکردیم در خور فعالیت و کاری که انجام میدهد و شهرت و معروفیتی که امروز وطن ما در دنیا پیدا کرده است لوازم و وسایلی در اختیارش میگذاریم در این متمم بودجه اشاره سازمان و اداره مجامع بین المللی شده است بنده از تشکیل این سازمان بسیار خوشوقتم بدولت تبریک میگویم کنفرانس هائیکه در تهران برگزار کردند بسیار آبرو دهنده بود من منتهای ارشاد عرض میکنم برای مجامع داخلی هم یک فکری بکنید که این سمینارها سمپوزیومها کنفرانسها، کنگرهها بصورت متفرق با مخارج فوق العاده و در سالهای مختلف تشکیل نشود دولت برای این کار هم یک برنامه و وظیفه مشخصی را تعیین بکند و بعهده داشته باشد در این متمم بودجه برای من که بشخصه ناظر یک وضع رقت بار بودم مطلب امیدبخش چشم میخورد در ۱۹۵۰ یعنی هیجده سال پیش در دانشگاه پاریس برای محصلین ایران زمین تخصیص داده شده بود که جایگاه بسازند در ۱۳۳۸ در کابینه جناب آقای دکتر اقبال از محل پذیره نفت اعتبار این ساختمان تأمین شده بود دو سال بعد شاهنشاه مخم ما در سفری که بفرانسه فرمودند کلنگ اول این ساختمان را زدند کندی کار تاخیر در این کار را بنده بصورت عدم رضایت و کله ارزبان دانشجویان مقیم فرانسه بکرات شنیدم و نهایت خوشوقتم که این مشکل حل شد والحمدلله امروز ما هم در ردیف سایر ملل در دانشگاه پاریس برای دانشجویان محظک داریم در این زمینه بحث مفصل است ضرورت دارد که تفصیل صحبت شود بنده از اطاله کلام صرف نظر میکنم از اولیای محترم وزارت علوم و تعلیمات عالی تقاضا دارم اعزام محصل و طرز تحصیل و پرورش جوانهای ایرانی در دانشگاههای خارجی را تحت ضابطه‌ای قرار بدهند که ما بتوانیم نتیجه مطلوب بگیریم اینکار بیسابقه‌ای نیست من میدانم چرا سرمشق به آن فتنگی که هست توجه نمیکنیم چرا عمل نمیکنیم

ما قبل از شهریور ۲۰ مگر محصل بخارج نمیفرستادیم مگر تحصیل نکردند مگر بصورت بهترین دانشجویان به این مملکت برگشتند مگر باینه و اساس دانشگاه امروز مملکت ما بدست این افراد که امروز در سنین کهنوت هستند گذاشته شد؟ اگر راه درست برویم هیچوقت نتیجه غلط نخواهیم گرفت از توجهی که بترمیم حقوق باز بستگان شده است همکاران محترم بطور تفصیل صحبت فرمودند بنده فقط این را میخواهم اضافه کنم که عناصاتی شاهانه و حسن نیت این وزیر دارائی موجب شد که بطبقه‌ای که محروم بودند حداغالی کمک ممکنه بشود و این کمک انجام شده است مژده دیگری که باید عرض کنم در همین کمیسیون پیشنهادهای تقدیم کردیم خدمت جناب آقای وزیر دارائی وعده فرمودند که برای ترمیم پرداخت طلب کارمندان دولت بابت اشتباه محاسبه هم در بودجه سال ۴۸ راه حلی منظور بفرمایند که بطور اقساط و سنواتی تریبی باشد که این طلب پرداخت بشود مسئله دیگری که باید اشاره بکنم در کمیسیون تبصره‌ای پیشنهاد شد که دولت برای تعقیب دعویش در محاکم قضائی از کارمندان خودش استفاده بکنند بنده در آن کمیسیون مطالبی عرض کردم در مخالفت با این پیشنهاد حالا هم عرض میکنم تبصره که مطرح شد قطعاً همکاران محترم که در این راه تخصص بیشتری دارند به تفصیل صحبت خواهند کرد فقط بنده باید عرض کنم که این رویه جز به محکومیت دولت در محاکم بیا رفتن و پرداختن حکمیت‌های سنگین بطوریکه همه اطلاع دارید بجای دیگری منتهی نخواهد شد برای دعوی در دادگستری باید از وکیل دادگستری استفاده کرد باشرایطی که در قانون جدا گانه در فاصله خیلی کوتاه وقتی که خود آقایان تصویب فرمودند در ارقام این متمم بودجه مطالب خاصی بچشم بنده خورد ما همه مسلمانیم به شعائر اسلامی احترام میگذاریم شاید اکثر آقایان توفیق اینک به زیارت اماکن مقدسه رفته باشند نصیبشان شده است اگر کسی هم نصیب نشده است من دعای میکنم که انشاء الله این فضل عظمی نصیب بشود ولی تا بحال که میگفتند اوقاف مملکت بد اداره میشود همه این مخارج از اوقاف داده میشد حالا ما از بودجه مملکتی خرج تعمیر بقاع متبر که میکنیم و بخود اداره اوقاف هم یک

میلیون تومان پول می‌دهیم. بنده این مبلغ را نفهمیدم چیست و برای چیست (مصطفوی ناآیندی - کدام رقم را میفرمائید؟) یک میلیون تومان به‌زینده خاصی در اداره اوقاف اضافه شده است (پزشکپور این را هم بصورت بازرگانی در می‌آورند) در همین متمع بودجه رفقی بچشم خورد که بکارخانه شیر باستوریزه تهران یک میلیون تومان داده بشود البته بعد از تحقیق معلوم شد که این مبلغ برای دادن شیر مجانی بکودکان بی‌ضاعت جنوب شهر است که بفرمایش و امر به شهپانوی محبوب ما این کار انجام شده است (دکتر اسفندیاری - کار بسیار بجائی است) (صحیح است) من توصیه میکنم که برای کودکان بی‌ضاعت اکثر شهرستانها چنین برنامه‌ای را ادامه بدهند (صحیح است) و از فرصت استفاده میکنم حال که معاون وزارت تولیدات کشاورزی در اینجا تشریف فرما هستند توجهشان را به حمایت و تقویت از صنعت شیر و فرآورده‌های دامی جلب میکنم چون آنچه که گوشت مملکت ما را تأمین میکند نسل ذکوره تولید شده از جلو گیری کرد دامداری است بطور کلی بایستی از کشتار جنس ماده جلو گیری کرد در اینجا تاسوای حقوق نیست (خنده نمایندگان) بطور کلی باید از کشتار جنس ماده در دام‌اجلو گیری بشود فرآورده‌های دامی حمایت بشود تا مملکت ما بتواند از نظر گوشت بی‌نیاز باشد و اینقدر از کشورهای خارجی گوشت وارد نکند (دکتر مهدب - نرها چه گناهی کرده‌اند!) نرها را میکشند شما میخورید مسئله دیگری که همکار محترم جناب دکتر عاملی اشاره فرمودند و بنده هم تکرارش را لازم میدانم شاهکار سازمان تعاونی کشاوراست وای از آن روزی که سر که انگبین صفرا بیفزاید و روغن بادام خشکی بکند در همه جای دنیا این اصل مسلم است که شرکت‌های تعاونی تولید و مصرف که ما هم برای اینکه از فائده عقب‌مانیم بایک ابتکار تازه‌ای این تعاونی توزیع را هم بآن اضافه کردیم لابد حالا ۴ ستون از روزنامه‌های شب هم به پول آقایان در دفاع از تعاونی توزیع مطلب خواهند نوشت که ما هم میخوانیم و به معلوماتمان

اضافه میشود باید بزاین اصلهای تعاونی تولید یعنی تولید کنندگان طوری مورد حمایت قرار گیرند و از یکدیگر حمایت بکنند و سازمانی بوجود بیاورند که احتیاجات آنها به اقل قیمت فراهم بشود تا ناگزیر نباشند که محصولاتشان را پیش فروش بکنند و به نصف قیمت بفروشند محتاج واسیر با فروش و دلال نشوند که از آنها مساعده‌ای بگیرند و جنس را بقیمت ارزان بفروشند این یک مقدار کارهائی است که در تعاونی تولید باید بشود در تعاونی مصرف بایستی مخارج ثابت آنقدر بحد اقل برسد که فاصله قیمت بین آنچه که تولید کنند میفرشود و آنچه که مصرف کننده میخرد بحد اقل برسد و لسی وقتی تعاونی توزیع درست میکنیم جناب آقای وزیر دارائی باید حضور شماعرض کنم بدون قانون چنان انحصاری بوجود آورده‌اند که تریاک قاچاق توی مملکت آساستر از یرتقال از مازندران به تهران حمل میشود چرا گزوند؟ چه کسی کرد؟ منفعتش به جیب که رفت؟ آقایان نمایندگان استان مازندران اگر خلاف عرض میکنم بفرمائید (محمداسدی - از آقای دکتر یزدان پناه توضیح بخواهید میگویند) این مسئله یرتقال است مسئله گوشت بدتر از این مسئله آرد ماشینی بدتر از این وجه وجه وجه ... اجازه نفرمائید این غارتگری ادامه پیدا کند باز هم مطلب امید بخشی در این متمع بودجه هست که بنده دلم میخواست جناب آقای دکتر خطیبی تشریف داشتند و بعرض بنده عنایت میفرمودند ...

۷- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - آقای فرهاد پور از بیانات جنابعالی خیلی

مانده است؟

فرهاد پور - ۱۰ - ۱۵ صفحه دیگر مانده است.

رئیس - چون ۴ ساعت وقت این جلسه تمام شده

است با اجازه خانمها و آقایان جلسه را ختم میکنیم ساعت

پنج و نیم بعد از ظهر امروز جلسه فوق‌العاده خواهیم داشت.

(یکساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی